

Amerikada yaşayan məşhur əf-qan yazıçısı, "Çərpələng uçuran" romanının müəllifi Xədicə İsmayılın AzadlıqRadiosunun həbsdə olan müxbiri Xədicə İsmayılın müdafiəsinə qoşulub. Onun da qoşulduğu "PEN Amerika Mərkəzi"nin bəyanatında deyilir ki, X.İsmayılın həbsi Azərbaycanın beynəlxalq imicinə ləkədir.

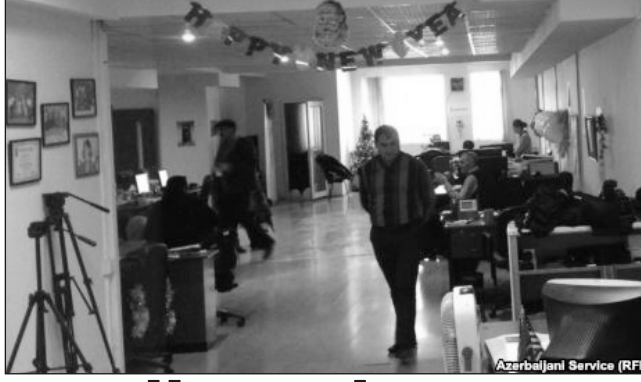
Jurnalistin həbsinin "qurama" adlandırıldığı bəyanatda qeyd edilir ki, X.İsmayıl ölkədə aparıcı araşdırmaçı jurnalistlərdəndir və geniş yayılmış korrupsiya, insan haqları pozuntuları hallarını üzə çıxarı.

X.İsmayıl həm də Xədicə İsmayılın "Çərpələng uçuran" romanını Azərbaycan dilinə tərcümə edib.

"Mən X.İsmayılın Azərbaycan hökuməti tərəfindən həbsdən çox məyus olmuşam. Yazıçı olaraq mən yazmaq və ideyaları təqiblərdən ehtiyat etməyərək paylaşmaq azadlığını müqəddəs dəyər sayıram. Bu azadlıq istənilən, mənalı dialoq üçün vacibdir. Azərbaycan hökumətinin Xədicəni susdurmaq üçün çoxsaylı cəhdləri və onu bu azadlıqdan məhrum etməsi onun cəsəti və aşırı təqiblər qarşısında nüfuzunu göstərir" - deyər, Hüseyini qeyd edib: "Mənim üçün şəərəfdir ki, səsimi Azərbaycan oxucusuna X.İsmayıl çatdırıb. İndi mənim onun səsinə səs vermək növbəm çatıb. Ümid edirəm ki, dünya onun dərhal azadlığa buraxılması və qeyd-şərtsiz jurnalistlik kimi mühüm işinə qayıtması çağırışlarına qoşulacaq".

"Azadlıq"ın ətrafında aparılan istintaq hərəkatları isə dayanmış kimi görünür. Çünki yeni il girəndən bəri nə radionun işçiləri dindirməyə çağırılıb, nə də hər hansı istintaq hərəkatı aparılır. Radionun Bakı bürosunun direktoru Zeynal Məmmədli "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, Yeni il başlanandan heç kim istintaqa çağırılmayıb. Son dəfə dekabrın 30-da AzadlıqRadiosu əməkdaşlarının istintaqa çağırılmasından sonra bu istiqamətdə hər hansı gəlişmə olmayıb.

Müəssisimiz xatırladı ki, Respublika Prokurorluğunun ötən ilin son iş günündə "Azadlıq"da maliyyə pozuntuları olması ilə bağlı yaydığı açıqlama da həqiqəti əks etdirmir. Onun sözlərinə görə, ortada heç bir maliyyə pozuntusu yoxdur və bununla bağlı hüquqşünasların rəyi də yayılıb: "Hər hansı maliyyə pozuntusundan söhbət gədə bilməz. 7800 manat vəsaitdən söhbət gədir və bu vəsa-



AzadlıqRadiosu ətrafında

aparılan istintaq dayandırılıb?



Arif Əliyev:
"İlin ortalarına doğru bu istiqamətdə yumşalma olacaq"

itin də vergisi artıq ödənilib. 5 il 7800 manat vəsait hansı məntiqlə korrupsiya elementi sayılır?"

AzadlıqRadiosu Bakı bürosunun bundan sonrakı fəaliyyətinə gəlincə, müəssisimiz dedi ki, bu məsələni ümumən radio rəhbərliyi həll etməlidir. Onun sözlərinə görə, Bakı bürosunun bütün işçiləri həyəcanlıdır: "Məişət problemləri, kreditlər, ipoteka kreditləri ödəyənlər var. Bundan başqa, dolanışığı qayğılarını da nəzərdən qaçıрмаq olmaz. Bütün bunların fonunda isə qeyri-müəyyənlilik özünü göstərir. O biri tərəfdən isə ortada heç nə yoxdur. Bəs nəyə görə və hansı əsasla fəaliyyəti davam etdirməyə qoymurlar?"

Radionun keçmiş əməkdaşı Rövşən Əliyev isə öz bloqunda yenidən AzadlıqRadiosu barədə yazıb. "Yeni Müsavat" qəzeti də daxil olmaqla, media orqanlarında daha öncə yazdığı yazının yanlış anlaşılmasını qeyd edən jurnalist bildirib ki, o, "Azadlıq"ın bəzi məsələlərdə peşəkar davranmadığını yazıb: "Bu o demək deyil ki, Azərbaycanda onu tənqid eləyən xəbər mediasının radioya qarşı hücumlarını, arqumentlərini, ittihamlarını bölüşürəm. Bu o demək deyil ki, radionun tənqidçiləri süddən çıxmış ağ qaşıqlardır. AzadlıqRadiosunun Azərbaycan xidmətini həmişə redaktor əvəzinə briqadir idarə eləyib. Ancaq bu o demək de-



Zeynal Məmmədli:
"Bütün işçilər həyəcanlıdır"

Yil ki, radionun əməkdaşları əyri işlərlə məşğuldurlar, hansısa kəşfiyyətə işləyirlər, kiməsə qarşı qəsd planının iş-tirəkləndir. Mən peşə kodeksinə əməl etməyin önəmini irəli çəkmişəm. Peşə kodeksi jurnalisti siyasi fəaliyyətdən çəkindirir və bilərəkdən, yaxud bilməyərək, hansısa daxili, xarici qüvvənin, kəşfiyyətin alətinə çevrilməkdən siqortalayır. Peşə kodeksinə əməl olunmasına normal idarəçilik, hazırlıqlı, prinsiplial jurnalistlər, onların alternativ iş yeri imkanlarının olması, yayım şurası, peşəkar redaktorlar, səviyyəli auditoriya təminatı verə bilirlər, briqadirlər yox. Azərbaycanda kimlərin bəhanə axtarıb, fürsət tapıb ölkənin kursunu Rusiyaya doğru yönəltmək istədiyi bəllidir. Peşəkar media qurumu da siyasi gündəm güdməməli, belə bəhanələrə imkan verməməli, siyasi marağı olan mənbələrdən gələn kompromatlarla ehtiyatlı davranmalıdır. Araşdırmaları öcəşməyə çevirməməlidir. Oyun oynamamalıdır... Bir daha təkrar etmək istəyirəm. Radionu Ağ Evlə eyniləşdirən siyasətçi yanır. Yanır-yansın, özü bilər. Ən pis odur ki, ölkə ilə birlikdə yana. Azərbaycanın yanğın kursu götürdüyü bir vaxtda haqq-hesab çəkmək yox, bu yanğıni kövrükləyən istənilən tərəfin oyununa mane olmaq lazımdı. Deyəsən, heç kəsle razılaşmamışımın səbəbini anladım".

"Yeni Nəsil" Jurnalistlər Birliyinin sədri Arif Əliyev isə xüsusən bayram günlərində radio ilə bağlı baş verən gəlişmə və yayılan açıqlamalarla bağlı danışdı. Müəssisimiz dedi ki, ümumən radio ilə bağlı "korrupsiya ittihamları"nın olması həqiqəti əks etdirmir: "Radio dövlət orqanı deyil ki, orada korrupsiya faktı olsun. Hər hansı

maliyyə pozuntularının baş verməsinə gəlincə, deyə bilmərəm ki, nəse baş verib, olub, ya yox. Amma mən deyim ki, bizdə jurnalistlərin bir-biri haqqında, köhnə iş yerləri ilə bağlı qəribə açıqlamalarla çıxış etməsi geniş yayılıb. Kimi bəlkə köhnə heyfını çıxır, ya da hansısa çatışmazlığı, maliyyə pozuntusunu bilərəkdən qabardır. Amma hər halda, hətta o deyilənlərin müəyyən bir qismi də doğrudursa, bunu KİV-in fəaliyyətini məhdudlaşdırmadan da araşdırmaq mümkün idi. Burda başqa proseslər gədir. Bunlar yəqin ki, əsl mahiyyətdən kənarada olan proseslərdir".

Bundan sonra radio ilə bağlı hansısa addımların atılacağı ehtimalına gəlincə, müəssisimiz hesab edir ki, həbs olunan jurnalistlər, KİV-in fəaliyyəti ilə bağlı ilin ortalarına doğru yumşalma olmalıdır: "Birincisi, ona görə ki, əsas oyunçular sıradan çıxarılıb. İkincisi, Azərbaycanın daxilində siyasi aksiyalar və böyük beynəlxalq tədbirlər gözlənilir. Neftin qiyməti ilə bağlı ciddi proseslər baş verir. Məsələlərin məntiqi araşdırılmasına doğru meyl olmalıdır. Bu mühit bəlkə imkan verə bilər ki, problemləri ağıllı-başlı müzakirə üsulu ilə yoluna qoysunlar".

A.Əliyevin fikrincə, indiki halda söhbət problemlərin həllindən yox, sanki ayrı-ayrı oyunçuların, tərəflərin sıradan çıxarılmasından gədir. Müəssisimiz dedi ki, hər hansı dövlət orqanında korrupsiya faktı aşkarlananda o orqanı bağlamırlar, onun qapısına möhür vurmurlar: "Eyni məntiqlə AzadlıqRadiosu ilə bağlı da eyni ssenari olmalı idi. Yəni fəaliyyəti dayandırma olmamalı idi. Bütün bunlar ətrafa yayılan dalğalardır".

Respublika Prokurorluğunun mətbuat xidmətindən isə AzadlıqRadiosu ilə bağlı aparılan istintaqın gedişatı ilə bağlı məlumat almaq mümkün olmadı.

□ **Sevinc TELMANQIZI**



İslam Partiyasının sədri atasının dəfninə buraxılmadı

AİP ölkə başçısına müraciət edəcək

Hazırda həbsdə olan İslam Partiyasının sədri Mövsüm Səmədovun atası Mərdan Səmədov vəfat edib. M.Səmədov yanvarın 5-də axşam saatlarında vəfat edib, mərhumun dəfn mərasimi yaşadığı Quba şəhərində keçiriləcək.

Bu barədə M.Səmədovun vəkili Anar Qasımlı məlumat yayıb. Vəkil vaxt itirmədən müvəkkilinin dəfn mərasiminə buraxılması üçün dərhal aidiyyəti qurumlara müraciət edib. Ancaq gün ərzində gözlənilsə də, M.Səmədovun atasının dəfn mərasimində iştirak etməsinə icazə verilməyib.

Bizimlə söhbətində İslam Partiyasının sədr əvəzi Elçin Manafov bildirdi ki, M.Səmədovun vəkili və eləcə də bir neçə QHT AİP sədrinin atasının dəfnində iştirakına şərait yaradılması üçün müraciət etsə də, müraciət nəticəsiz qalıb. E.Manafov partiya rəhbərliyinin ölkə başçısına müraciət etməyə hazırlaşdığını bildirdi: "Biz özümüz də hazırlaşırıq ölkə başçısına müraciət edək. Mövsüm Səmədov atasının yeganə oğlu idi. Dəfnində iştirakına icazə verilmədi, heç olmasa yas mərasimində iştirak etməsinə şərait yaradılсын".

□ **KƏNAN**

Sevinc Osmanqızına qarşı cinayət işi açıldı və məhkəməsi başladı

Tanınmış jurnalisti məhkəməyə verən şəxs keçmiş həyat yoldaşdır

Tanınmış jurnalisti Sevinc Osmanqızına qarşı cinayət işi açılıb. Bu barədə jurnalistin hüquqlarının müdafiəçisi Elmira Səriyeva modern.az-a məlumat verib. Jurnalistə qarşı Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 147-ci (böhtan atma) və 148-ci (təhqir etmə) maddələri ilə cinayət işi açılıb.

İş Nərimanov Rayon Məhkəməsinin hakimi Məzahir Sədixovun icraatına verilib. Hüquq müdafiəçisinin verdiyi məlumata görə, bundan əvvəl qarşı tərəf tanınmış jurnalisti xarici xidmət orqanları ilə əməkdaşlıq etməkdə ittiham edib.

Teleqraf.com xəbər verib ki, hakim Məzahir Sədixovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə iddiaçı tərəf, S.Osmanqızının keçmiş həyat yoldaşı Azər Xəlilovun nümayəndələri vəsatətlə çıxış edib. Onlar Sevinc Osmanqızının məcburi şəkildə gətirilməsini tələb ediblər. Sevinc Osmanqızının vəkili bildirib ki, uşaqları xarici ölkədə təhsil alır və onun Bakıya gəlmək imkanı yoxdur. Məhkəmə isə vəsatəti baxılmamış saxlayıb.

Daha sonra hakim bildirib ki, Sevinc Osmanqızı ilə bağlı Dövlət Statistika Komitəsinə, Dövlət Sərhəd Xidməti və digər dövlət qurumlarına sorğular göndərilib. Hakimin sözlərinə görə, hələlik sorğuya cavab verilməyib. Məhkəmə iclası yanvarın 13-ü davam etdiriləcək.

S.Osmanqızı "Yeni Müsavat"ın bu mövzu ilə bağlı sualına cavabda isə bildirib ki, məsələni araşdırandan sonra bu barədə ətraflı danışacaq.

"Yeni Müsavat" xatırladı ki, keçmiş ər-ərvad arasında qarşılıqlı ittihamlar ötən ilin may ayından başlanıb. Həmin vaxt jurnalist Eynulla Fətullayevin "Ceyhan Osmanlının erotik kino biznesi" adlı araşdırmasında ANS-in Vaşinqton müxbiri Sevinc Osmanqızının adı çəkilmişdi. Həmin vaxt S.Osmanqızı bütün yazılanları keçmiş əri Azər Xəlilov və qardaşı Vüqar Xəlilovun xəstə təxəyyülünün məhsulu adlandırmışdı: "Mən ayrıldıqdan və uşaqlarımla bərabər Amerikaya yola düşəndən bəri mənə və ailə üzvlərimə qarşı, özələrin dediyi kimi, "vendetta" elan ediblər. İki ildir ki, haqqında anonim yazmaqla məşğuldurlar. Öz adlarını göstərməyə də cürət etmirlər. Bu həmin qardaşlardır ki, analarını İngiltərəyə aparmaq üçün Azərbaycan rəhbərliyinə qara yaxır. BBC jurnalistlərinin guya Azərbaycanda sıxışdırıldığını iddia edirdilər. Onların siyasi sığınacaq üçün müraciəti bu gün də Böyük Britaniyanın Azərbaycandakı səfirliyindədir. Mən elə bu ailənin çirkin əməllərini, vətənə, dövlətə xainliyinin şahidi oldum və bir dəfəlik ayrıldım. Onların bugünkü əməlləri bir daha sübut edir ki, düz hərəket etmişəm".

V.Xəlilov isə cavabında S.Osmanqızını uşaqlarını Amerikaya qeyri-qanuni yolla, icazəsi olmadan, xəlveti şəkildə aparmaqda ittiham etmişdi: "ABŞ səfirliyi onlara viza verərkən mənim icazəmin olub-olmadığını nəzərə almayıb və beləliklə, azərbaycanlı uşaqların qanunsuz şəkildə Amerikaya qaçırılmasında sabiq əməkdaşı S.Osmanqızına (çox guman ki, xidmətlərinə görə) köməklik edib. Uşaqların Azərbaycanından Türkiyə üzərindən Amerikaya aparılmasında Amerikanın xüsusi xidmət orqanlarının və ölkəmizdəki nərçü şəbəkənin bəzi üzvlərinin müəyyən rol oynadığını istisna etmərəm. Hesab edirəm ki, S.Osmanqızının bəyanatı yalan və böhtanlardan başqa bir şey olmamaqla yanaşı, onun arxasında duran "dirijorlar" da açıq-aşkar ifşa edir. Təbii ki, böhtan və iftiralara yayan hər bir kəs, buna görə qanun qarşısında məsuliyyət daşımağa da hazır olmalıdır".

□ **Sevinc TELMANQIZI**



Sevinc Osmanqızı



Ağ qararı üstələməsə...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Yaxşı ədəbiyyat qəliz ölkələrdə, bəzən insanların əsl azadlığa tamarzı olduğu bölgələrdə yaranır. Ona görə də eşidəndə ki, 2015-ci ili Rusiyada ədəbiyyat ili elan ediblər, bu, mənə o qədər də təəccüblü görünmədi.

Həm də ümitsiz olmadım. Düzdür, son illərin rus ədəbiyyatı və kinosu ilə elə bir tanışlığım yoxdur. Baxdıqlarım, oxuduqlarım isə mənə elə bir ruh yüksəkliyi yaratmayıb...

Amma inanıram ki, Rusiyada nəse yarana bilər, o səbəbdən ki, burada ədəbi ənənələr də var və bu ənənələr müəyyən qədər ümidvericidir...

Lap uzağı bu ölkədə layiqli bir ədəbiyyatın yaranması mənim problemim deyil, indi biz bir o qədər də rus ədəbi proseslərindən asılı deyilik, baxmayaraq ki, dünya ədəbiyyatının da əksər nümunələri bizə rus dilində gəlib çatır...

Mənim qaygım daha böyükdür. Mən özümü, öz cəmiyyətimizi başa düşməyə cəhd edirəm. Amma hələ bir nəticə hasil etməmişəm. Maraqlıdır Erix Fromma qədər aparıb çıxardı. O, maraqlı suallar qoyur. Biz normal insanlarıq? Cəmiyyət ruhi baxımdan xəstə ola bilərmi? Demirəm ki, onun bütün baxışlarını bölüşürəm.

Amma bir cəhət mənə maraqlı göründü: söhbət normalıqdan gedir... Tez-tez deyirik ki, filankəs normal alamdır, bizim cəmiyyətimiz normal cəmiyyətdir...

Amma bəzən bu normalıq şərtlərdən uzağa getmir, bizim normal adlandırdığımız nəsnelər çox problemli subyektlər kimi təzahür edir. Amma o da var ki, normal və anormal bölgüsü tək bizim üçün xarakterik deyil...

Fəqət, bu, mütləq bölgü də deyil və bəzən özündə elə bir dərin mənəni ehtiva etmir: təxminən ona bənzəyir ki, siz nöqtə boyda olan ulduzları normal, amma bir az parlaqlarını anormal adlandırarsınız...

İnsanların normal adlandırdıqları şeylər həmişə mübahisəli olur. Əvvəldə rus ədəbiyyatının adını nahaq yerə çəkmədim...

F.Dostoyevskinin knyaz Mişkini o qədər anormal gördüyü ki, onu hətta ən liberal adamlar belə normal insan kimi qəbul edə bilmirdilər... Amma Dostoyevski bu obrazla əsl "gözlənsən" surətini yaratmağa cəhd etmişdi...

Bizdə vəziyyət daha qəlizdir. Amma niyə ki? Kamil insan axtarışları Şərqi, elə o cümlədən də, Azərbaycanın ictimai-ədəbi fikrinin əsas problemi olmayıb? Olub. Nizami buna cəhd edib, Füzuli buna çalışıb...

Amma mənim sözlüm bunda deyil. Məni bu günün insanı və cəmiyyəti maraqlandırır. Erix Fromm yazır ki, heç bir ictimai quruluş insanlara yeni və fəvqəladə keyfiyyətlər verməz, onlar insanda lap əvvəldən olur. İctimai quruluş sadəcə, selektiv lakmus kağızı kimi bu və ya digər rəngləri üzə çıxarır.

Bunu necə başa düşmək olar? Deyirlər ki, vərəm çöpləri hamıda olur. Amma o xəstəliyə xüsusi şəraitlərdə çevrilir bilir. Görünür, mənfəi sosial keyfiyyətlər də belədir. Onlar hamıda ta əzəldən olurlar.

Sadəcə, bəzi ictimai quruluşlar onları qabardır. Tutaq ki, rüşvət və yaxud da ki, "seksual ekzotikalara" meyilli insanlar hər yerdə var. Amma fərqli quruluşlar onlara müxtəlif dərəcədə reaksiya verir, elə quruluşlar var ki, rüşvət alan adam orada sözün əsl mənasında çiçəklənir. Elə quruluşlar da var ki, orada əksinə, bu hissələr tamam cilovlanırlar...

Bunun məğzi budur. Amma mən bu fikirlərdə bi qədər namətlilik görürəm.

Əgər bizim hiss və duyğularımız, keyfiyyətlərimiz ictimai quruluşa yalnız və yalnız passiv reaksiya versəydi onda ictimai quruluşlar heç dəyişməzdi, onlar əbədi olardı. Amma quruluşlar dəyişir...

Mənə həmişə elə gəlib ki, bütün insanlarda müsbət başlanğıclar olur. Bütün insanlarda azacıq da olsa müsbət keyfiyyətlər mənfəi keyfiyyətləri üstələyir və müəyyən mənada ictimai quruluşların yaxşılığa doğru dəyişməsinə təkan verir.

Bu keyfiyyətlər hamıda var. İnsanlar ağ və qara, yalnız yaxşı və pis olurlar.

Bayaq dediyim kimi, bütün insanlarda ağ rəng azacıq da olsa qara rəngi üstələyir. Buna həm də inanmaq lazımdır. Bir neçə dəfə yazmışam ki, dünya bu vaxta qədər iki böyük partiyanın meydanı olub: tərəqqiyə inanmayanlar olub və bir də inananlar...

Tərəqqiyə o insanlar inanırlar ki, onlar əvvəldən ağ rəngin qara rəngi azacıq da olsa üstələdiyinə inanırlar. Buna inanmasan yaşamaq, mübarizə aparmaq və dəyişikliklərə nail olmaq qeyri-mümkün olar. Bizim nağıllarda var bu: iki qoç, ağ və qara qoçlar haqqındakı əfsanəni xatırlayırınsınız? Qara qoç qaralıq, ağ qoç isə işıqlı dünyaya aparırdı. Qəhrəmanlar həmişə ağ qoçu seçir və işıqlı dünyaya can atırdı, çünki işığın cazibəsi daha böyükdür...

Son bir ildə ölkənin QHT qanunvericiliyinə edilən dəyişikliklər ictimai qurumların işinə bir çox problemlər yaratdı. Bu dəyişikliklər media əhlinə də yan ötmədi. Çünki QHT-lərlə jurnalistlər arasında həmişə sıx əməkdaşlıq olub.

Bu əməkdaşlıq problemlərin də yükünün birgə çəkilməsinə gətirib çıxardı. Yerli QHT-lərdən birinin - "İnternyus Azərbaycan" İctimai Birliyinin layihəsi olan "Mediaforum.az" saytı bu ilin əvvəlindən fəaliyyətini dondurub, kollektivini məzuniyyətə göndərməyə məcbur oldu.

Səbəb budur: qanuna edilən dəyişikliyə görə, hər hansı QHT öz layihəsini qrant müqaviləsi əsasında reallaşdırırsa, həmin müqaviləni Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatdan keçirib bildiriş almalıdır. Nazirlikdən bildiriş ala bilməyən QHT öz layihəsi ilə bağlı bank əməliyyatı apara bilməz. "İnternyus Azərbaycan" İctimai Birliyi öz layihələrinə, eləcə də "Mediaforum.az" layihəsinə nazirlikdən bildiriş ala bilməyib.

Nəticədə bu layihələrin hamısının fəaliyyətini dondurmaq məcburiyyətində qalıb. "Mediaforum.az" saytının baş redaktoru Azər Qaraçənli "Yeni Müsavat" qəzetinə müsahibəsində hazırkı vəziyyətlə bağlı suallarımıza cavablandırılıb.

- "İnternyus Azərbaycan" İctimai Birliyi öz layihələrinə Ədliyyə Nazirliyindən bildiriş almaq üçün hansı addımları atır?

- Lazım olan bütün addımlar atılıb. "İnternyus Azərbaycan" İctimai Birliyi özünün hər bir layihəsi, o cümlədən "Mediaforum.az" layihəsi ilə bağlı Ədliyyə Nazirliyinə tələb olunan bütün sənədləri, məlumatları təqdim edib.

Bu proses aylarla davam edib, nazirliklə dəfələrlə yazışmalar, məktublaşmalar olub. Təşkilatımız xarici donorlarla bağladığı qrant müqavilələrini, layihə mətnlərini tərcümə etdirib, sənədləri, tərcümələri rəsmi şəkildə notariusda təsdiqləyib nazirliyə göndərmişdik. Aydın məsələ-

"Başqa yolumuz qalmadı..."

"Mediaforum.az"ın baş redaktoru: "Kollektiv 2014-cü ilin tən yarısını maaşsız işləyib"



Azər Qaraçənli: "6 ay gözlədik ki, bildiriş veriləcək, maaşımızı alacağıq, deyirlər mexanizmin işə salınmasını gözləyin, biz də gözləyirik"

dir ki, bu işləri reallaşdırmaq üçün vəsait xərclənib. Heç kim o sənədləri havayı tərcümə etməz, notarius da ödənişli əsasda işləyir.

Ancaq indiyədək bildiriş verilmədiyinə görə nəticə belə alınıb ki, təşkilat qrant vəsaitini almaya-almaya həmin qrant pulu xərcləməli olub. Yeni qrantı alıb layihəyə sərf etməli olduğu halda, almadiğı qrant pulu sərf edib. Bütün bunlar isə borc-xərc hesabına başa gəlib və təşkilatı əlavə ziyana salıb. Hazırda bizim edə biləcəyimiz bir iş qalmayıb. Eləcə bildiriş verilməlidir.

- Nə üçün verilmir?

- Bunun rəsmi izahı belədir ki, layihələrin qeydiyyatdan keçirilməsi üçün bildirişlərin verilməsi mexanizmi hələ hazırlanıb başa çatmayıb, yəni bu mexanizm hələ işə salınmayıb, ona görə də gözləmək lazımdır.

Biz də gözləyirik. Biz bunu 6 aydan çoxdur gözləyirik. 2014-cü ilin iyul ayının

3-dən "İnternyus Azərbaycan" İctimai Birliyi öz layihələri ilə bağlı qrant vəsaitini bankdan çıxara bilmir, yeni bank əməliyyatı apara bilmir. Çünki həmin vaxtdan bank qanuna edilmiş dəyişikliyə əsaslanaraq bizdən tələb edir ki, Ədliyyə Nazirliyindən bildiriş gətirin. Bildiriş isə yoxdur.

- Deyirsiniz 6 aydan çoxdur "İnternyus Azərbaycan" İctimai Birliyi bankdan pul çıxara bilmir. Deməli, 6 aydan çoxdur təşkilatın pulu yoxdur. Amma bu müddətdə təşkilatın layihəsi olan "Mediaforum.az" saytı fəaliyyət göstərən axı. Pulsuz işləmişiniz?

- Bəli. "Mediaforum.az" saytının kollektivi 2014-cü ilin tən yarısını maaşsız işləyib. İyul, avqust, sentyabr, oktyabr, noyabr və dekabr aylarının maaşlarını almamışıq. Həm də məsələ tək "Mediaforum.az" layihəsində deyil, "İnternyus Azərbaycan" İctimai Birliyinin bütün layi-

hələrində vəziyyət belədir.

6 ay işləyib-şəyləyib gözlədik ki, bildiriş veriləcək, maaşımızı alacağıq. Ancaq bu məsələ həllini tapmadığına görə, nəhayət, dayanmalı olduq. Başqa yolumuz qalmadı. "İnternyus Azərbaycan" İctimai Birliyi qeyri-kommerciya təşkilatıdır, onun qrant vəsaitindən ayrı bir maliyyə mənbəyi yoxdur.

"Mediaforum.az" saytı da həmişə qrant müqaviləsi əsasında, yəni maliyyə yardımı ilə fəaliyyət göstərib. Saytımızın reklam gəliri yoxdur. Üstəlik, aydın məsələdir ki, sayt işləyəndə maaş almasaq belə, yenə xərclər, telefon haqqı, internet pulu, kommunal xərclər çıxır. Bütün bunların hamısı isə dediyim kimi, bu yarım ildə borc-xərc hesabına olub.

Bir mühüm məqamı da deyim: "İnternyus Azərbaycan" İctimai Birliyinin əməkdaşları 6 ayın maaşlarını almısa da, təşkilat bu dövrün yarısının - 3 ayının əmək haqları ilə bağlı bütün vergi ödənişlərini yerinə yetirib, yəni maaşların vergisini ödəyib. Daha bundan artıq biz heç nə edə bilmərik. Bildirişin verilməsini gözləyirik.

- Necə fikirləşirsiniz, Ədliyyə Nazirliyindən bildiriş almaq mümkün olacaqmı, yoxsa "Mediaforum.az" saytının birdəfəlik bağlanma təhlükəsi var?

- Deyirlər, mexanizmin işə salınmasını gözləyin, biz də gözləyirik. Hər halda, mexanizm işə düşəndən sonra nəhayət ki, nazirlik bizim müraciətlərə ya hə, ya da yox deyəcək. Məntiqlə nə vaxtsa belə olmalı, qeyri-müəyyənlik aradan qalxmalıdır. Sualınızın cavabı da onda bilinəcək.

□ Emil SALAMOĞLU

İTV Anar Yusifoğlunun təyinatını təsdiqlədi

İctimai Televiziya və Radio Yayımları Şirkətində yeni təyinat olub. "Aktual.az"-ın redaktoru Anar Yusifoğlu İctimai Televiziyada vəzifə verilməsi xəbəri doğrudur. O, yaxın günlərdə İTV-də işə başlayacaq.

Bu barədə modern.az-a İctimai Televiziyanın İctimai

Məlumatda qeyd edilir ki, Anar Yusifoğlu İctimai Televiziyanın İnformasiya və İctimai-Siyasi Proqramlar Departamentinin direktor müavini təyin edilib.



Anar Yusifoğlu

Prezident Administrasiyasının şöbə müdiri Əli Həsənovla 17 partiya liderinin görüşündən 1 aya yaxın vaxt keçir. 13 dekabr görüşündə əsas müzakirə olunan məsələlər sırasında siyasi məbusların azad olunması məsələsinin olduğu bildirildi. Həmin görüşdən təxminən 15 gün sonra ölkə prezidenti İlham Əliyev əfv fərmanı imzaladı. Əfv fərmanı ilə azadlığa buraxılan 87 nəfərdən 10-u adları siyasi məbus siyahısında olan şəxslər idi.



tənildir. Danışıqlarda da əsas prioritet mövzu bu idi. Təəssüflər olsun ki, gözləntilər özünü doğrultmadı. Əfv ilə azad olunan siyasi məbusların sayının azlığı baxımından özünü doğrultmadı. Təbii ki, biz azad olunan şəxslərin də azadlığa buraxılmasını, ailələrinə qovuşmasını alqışlayırıq".

KXCP sədri onu da dedi ki, 13 dekabr görüşündə bir razılaşma var ki, iki ay müddətində yeni bir addım atılacaq. Ona görə də gözlənilən odur ki, yaqın yaqın bir ayda yeni gəlişmələr olacaq: "Addımlar hakimiyyət tərəfindən atılmı olacaq. Bizim də bu məsələyə münasibə-

Ziyarətin cinayətə bərabər tutulduğu ölkə



Xalid KAZIMLI

Məhkumları Fəxri Xiyabını ziyarət etmək şərti ilə əfv edib azadlığa buraxmaq ənənəsi nə qədər qeyri-humanist aktdırsa, ziyarət edənlərin üzərində qınama kampaniyası təşkil etmək də eyni işdir.

Hər şeyi insanların öz vicdanına buraxmaq lazımdır: ziyarət etmək istəyən etsin, etmək istəməyən, etməsin.

Biri heykələ baş əyməyi əfv edənə minnətdarlıq jesti kimi anlayırsa, qəbul edirsə, onu bundan məhrum etmək olmaz. Qoy borcunu ödəsin.

Başqa biri üçün bu sınımazlıq, əyilməzliyin simvolu dursa və heç cür etmək istəmərsə, hesab edirsə ki, bu hərəkət onun avtobiografiyasına yazıla bilər, gələcəkdə baş töhmətinə çevrilər, siyasi karyerasına zərbə vurur, qoy etməsin.

Adam baş əymir və əfv olunmur, bir neçə il artıq cəza, əziyyət, iztirab çəkir. Nəhayət, o da azadlığa çıxır. Məlum olur ki, azadlığa çıxıb baş əyənə onun siyasi statusu, ictimai nüfuzu, maddi durumu arasında fərq ya yoxdur, ya da o birisi daha üstündür, amma bunun da mənəvi rahatlığı var.

Bununla belə, əfv ərizəsi yazmağın, Fəxri Xiyabını ziyarət etməyin, heykələ baş əyməyin gələcəkdə ona hər hansı bir problem yaratmayacağını düşünən, siyasi karyeraya hayında olmayan məhkumlar da var ki, onları nə qınamaq olar, nə də bu qınaqla nəşə əldə etmək.

Belə şəxslərə qarşı hücumcu mövqeyində o şəxslər ola bilər ki, onlar da eyni maddələrlə, eyni şərtlərlə, eyni müddətdə cəza çəkiblər, amma sona qədər dəyanət göstəriblər, bağlılaşma xahişi etməyiblər.

Hətta yenə də özünə, öz əqidəsinə hörmət edən səbatlı, təmkinli keçmiş məhkum özünə siğışdırıb sabiq türmə yoldaşına "bax, sən əfv yazdın, baş əydin, çıxdın, amma mən yazmadım" deməz.

İndiyədək Fəxri Xiyabını ziyarət etmək və heykələ baş əymək şərti ilə azadlığa çıxanlar çox olub. Onların bir çoxunun sonrakı fəaliyyəti tamamilə başqa cür alınıb, bu adamlar yenə də müxalif mövqedə dayanıblar və bir də heç vaxt hakimiyyətə yarımaq, xoş gəlmək üçün hansısa addım atmayıblar. Bir çoxlarının başəymə prosedurundan keçməsi də unudulub. (Hərçənd o hərəkəti yadda saxlayanlar da olmamış deyil. Bir gün adam rəqibə çevrildə mütəq "türmədən çıxanda baş əyidin" ittihamı ilə üzleşəcək).

Hazırda jurnalist Əvəz Zeynallıya qarşı da bənzər ittihamlar var. O, iki gün öncə Şəhidlər Xiyabanında, Fəxri Xiyabanda olaraq bir çox tarixi şəxsiyyətlərin məzarını ziyarət edib. Ancaq bu ziyarətlər barədə informasiya verərkən daha çox Zeynallının Əliyevlərin məzarını ziyarət etməsinə vurğu salınıb.

Əslində məsələyə bu cür yanaşan jurnalistlərin hərəkəti də normaldır. Çünki Əvəz Zeynallı həbsdən çıxandan sonra yüzlərlə şəxsiyyətin məzarını ziyarət etsə də, jurnalistlər onu məhz Fəxri Xiyabanın darvazaları önündə gözləyəcəkdilər. Bu, daha maraqlıdır və əsas məsələ budur: Əvəz Zeynallı Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edəcəkmi?

Bu ziyarəti iqtidar düşərgəsi də, müxalifət cinahı da məhkəməyə çevirib. İqtidarın qənaətinə görə, Fəxri Xiyabını ziyarət etmək təslim olmaq deməkdir, tərksilahdır. Müxalifətin qənaəti də elədir, məsələyə "o heykələ baş əyən bizdən deyil" ehkama var.

Ancaq Əvəz Zeynallı nə iqtidarçidir, nə müxalifətdir, adam azad jurnalistdir, heç kəsin qabağında haranıza ziyarət etməmək, baş əyməmək kimi öhdəliyi yoxdur.

Bu hərəkəti onun sonrakı azadlıqlarını da məhdudlaşdırmır. O, sabah mövcud hakimiyyətin ünvanına tənqid yazsa, ona "axı baş əymişdin, indi tənqid edirsən?" sualı ünvanlaya bilməyəcəklər. Ünvanlayanlar olsa da, ağır cavab alacaq. Eyni zamanda sabah Əvəz Zeynallı meydana çıxıb hamıdan artıq müxalifətçi olduğunu iddia etsə və bunu sübut etməyə cəhd göstərsə, ona həmin epizodu xatırladaqlar.

Yəni nə qədər ki, Əvəz Zeynallı jurnalist kimi fəaliyyət göstərmək fikrindədir, siyasi ambisiya nümayiş etdirmir, onun həbsdən çıxdıqdan sonra atdığı bütün addımlara dözümlü yanaşmaq, öz vicdanına buraxmaq lazımdır.

İllərdən bəri mühakimə olunan bir qələm adamını simvolik xarakter daşıyan addımlara görə qınamaq olmaz və heç birimizə bu haqq verilməyib.

Ümumiyyətlə, bu sayaq bolşevik yanaşmaları ilə birdəfəlik qurtarmaq lazımdır. Bu cür qınama-pisləmələrlə, damğalamalarla siyasi uğur qazanmaq mümkün deyil.

Əli Həsənovla görüşün davamı və nəticəsi olacaq?

Müxalifət "bir ay da gözləyək" deyir

rüşdə də siyasi məbuslarla bağlı məsələlərin ölkə başçısına məruzə ediləcəyi razılaşdırıldı. Bundan sonra əhatəli dialoqun olması da razılaşdırılıb. İkinci addım atılıb. Görüş baş tutub. Amma o görüşdə əldə olu-

nan razılıqlar var idi. Siyasi məbuslarla, dialoqla bağlı razılıqlar idi. Başlıcası isə siyasi məbuslarla bağlı məsələ. Cəmiyyətin gözləntiləri özünü doğrultmadı. Daha çox siyasi məbusun əfvi gözlənilirdi, is-

timiz ortadadır. 11 partiyanın iştirak etdiyi Demokratiya və İnsan Haqları Mərkəzinin yanvarın 7-də keçiriləcək toplantısında da bu məsələlər müzakirə ediləcək".

□ E.SEVİDAĞA

YAP-dan Kramerin sanksiya və boykot çağırışına reaksiya

"Freedom House"un sabiq prezidenti, hazırda Vaşinqtondakı McCain İnstitutunun baş direktoru Devid Kramerin Azərbaycana qarşı sanksiya çağırışı gündəmin əsas müzakirə mövzularındandır. Kramer AzadlıqRadiosunun ofisinin bağlanması ilə Azərbaycana qarşı sanksiyaların tətbiq olunmasını tələb edib.

O, müəllif məqaləsində Azərbaycanda keçiriləcək Avropa Yay Oyunlarının boykot edilməsi haqda təşəbbüs irəli sürüb, həmçinin Avropa liderlərini Soçi Olimpiadasında olduğu kimi açılış mərasimində iştirakdan imtina etməyə çağırıb.

Müəllifin fikrincə, belə bir addım bu oyunların Bakıda keçirilməsini "tarixi hadisə və böyük uğur" kimi qələmə verən Azərbaycan hakimiyyətinə cavab olardı. Xatırladaq ki, 2013-cü ildə Soçi Olimpiadası Almaniyanın kansleri Angela Merkel, ABŞ prezidenti Barak Obama, Litva prezidenti Dallya Qribauskaite, Böyük Britaniyanın baş naziri Devid Kameron, İsrailin baş naziri Netanyahu, Polşa prezidenti Bronislav Komorovski, Gürcüstanın dövlət başçısı Georgi Marqvelaşvili, Moldova prezidenti Nikolay Timofti, Estoniya prezidenti Toomas Xendrik İlves və bir sıra digər dövlət və hökumət başçıların iştirakı olmadan keçirilmişdi. Azərbaycanın xüsusi önəm verdiyi birinci Avropa Yay Oyunlarının boykot edilməsi çağırışları bu mənada narahatlıq doğurur. Bəs ekspertlər nə düşünür, Avropa oyunlarını Soçi Olimpiadasının taleyi gözləyə bilərmiz?

"Atlas" Araşdırmalar Mərkə-



Hikmət Hacızadə:
"Ola bilsin, kimsə yarıqlara gəlməsin..."

zinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu deyir ki, Avropa oyunlarını kimi mötəbər tədbirə hazırlaşan ölkə gərək özü "sanksiya olsun, olmasın" kimi müzakirələrin genişlənməsinə rəvac verməsin: "Hələ ki Kramerin xaricində hansısa amerikalı və avropalı rəsminin və diplomatın dilindən "Avropa oyunları boykot edilsin" kəlməsini eşitməmişəm. Birincisi, bu, Avropa oyunlarıdır, Kramer isə ABŞ vətəndaşdır. ABŞ Avropaya aid olmadığından onsuz da bu oyunlara qatılmıyacaq. Digər tərəfdən, əgər Kramerin sanksiyaya tələbinə Vaşinqtonda diqqət yetirmirlərsə, Brüsselində ciddi yanaşacağını güman etmək çətindir". **Ancaq E.Şahinoğluna görə, bu, o demək deyil ki, Avropa Oyunlarını heç bir təhlükə gözləmir:** "Hələ vaxta var və rəsmi Bakı mübahisəli məbus problemini həll etməlidir. Əgər əsas məqsəd xarici qrantların Azər-



Aydın Mirzəzadə:
"Devid Kramer bu açıqlaması ilə Azərbaycana olan nifrətini ifadə edib"

baycana axınına əngəlləmək idisə, rəsmi Bakı bu istəyinə nail oldu. Bu gün yerli QHT-lərdən heç biri ABŞ və Avropa Birliyindən maliyyə almır. Bank hesabları dondurulub, yeni qrantlardan isə söhbət belə getmir. Vaşinqton və Brüssel isə rəsmi Bakıya "qrant layihələrini niyə əngəlləyirsiniz" kimi sual ünvanlamır. Odur ki, vaxtilə qrant layihələri əsasında fəaliyyət göstərən şəxslərin həbsxanada saxlanılmasına ehtiyac yoxdur. Məsələnin hüquqi tərəfi bir yana, həmin şəxslər siyasi mənada artıq hakimiyyət üçün təhlükə mənbəyi deyillər. Ona görə də ən yaxşısı Avropa Yay Oyunları başlayana qədər mübahisəli məbus mövzusunun gündəmə qaldırılmasıdır. Əks halda, həm "olimpiya boykot edilsin" mövzusu gündəmdən düşməyəcək".

Politoloq Hikmət Hacızadə deyir ki, Avropa Oyunları ərəfa-

sində Azərbaycana qarşı sanksiya çağırışı gözlənilən idi: "Çünki Qərbin idman mədəniyyəti əlahiddə anlayış deyil. Bu, böyük Qərb, Avropa mədəniyyətinin içindədir. O mədəniyyətin də böyük hissəsi humanistlik, insan haqları, azadlıqdır. Ona görə də biz hamımız belə çağırışların olacağını gözləyirdik. Hamı da gözləyirdi ki, bizim hakimiyyət bu oyunlar ərəfəsində siyasi dustaqları buraxmağa başlayacaq. Ancaq hələ ki biz ilk addımları görürük. Buna da şükür, baxaq görək başqa bayramlarda necə olacaq. Prinsipcə, əgər hökumətin tərəfindən heç bir addım olmasa, bu çağırışlar güclənəcək". **H.Hacızadə Avropa Oyunlarının boykot edilməsi ehtimalına konkret fikir bildirməyin çətin olduğu qənaətindədir:** "Ola bilsin, kimsə yarıqlara gəlməsin, yaxud turistlərin sayı azala bilər. Bu, dünya təcrübəsində ilk mübahisəli beynəlxalq yarış deyil. Biz tanış bir mənşərə ilə rastlaşırıq, yeni bir şey görmürəm. Ancaq sanksiyalar asan deyil".

Məsələyə hakim partiyadan da reaksiyalar gəlib. Milli Məclisin Təhlükəsizlik və müdafiə komitəsinin sədr müavini, YAP-çı deputat Aydın Mirzəzadə "salamey"ə açıqlamasında bildirib ki, Devid Kramer bu açıqlaması ilə Azərbaycana olan nifrətini ifadə edib. Deputat "Freedom House" təşkilatının əvvəllər də Azərbaycana qarşı qeyri-obyektiv və aqressiv mövqə tutduğunu diqqətə çatdırıb: "Bu təşkilatın məqsədi ölkəmizi dünyada müxalifətsiz və qeyri-demokratik ölkə kimi tanıtdırmaqdır. Ancaq Azərbaycan öz dövlətçiliyini və vətəndaşlarına qarşı münasibətini hansısa kramerlərin verdiyi qiyəmlə deyil, özünün tarixi məsuliyyəti və qayğısı sayəsində həyata keçirir. Əslində Devid Kramerini danışırdan anti-Azərbaycan qüvvələridir. Bunlar erməni diaspor təşkilatları, Azərbaycanda öz şəxsi mənafe-ləri üçün çalışan, ancaq heç nə əldə edə bilməyən və ölkəmizin müstəqilliyini istəməyən müəyyən siyasi-iqtisadi dairələrdir".

□ Cavid TURAN



Demokratiyanın taleyini həll edəcək yay oyunları

Azər RƏŞİDOĞLU

Mühüm bir il başladı. Bu il Azərbaycanda həm Avropa Yay Oyunları, həm də parlament seçkiləri keçiriləcək. Bu mühüm idman yarışının Bakıda keçirilməsi dünyanın nəzərini Azərbaycana cəlb edir. Eyni ilə "Eurovision" mahnı yarışmasında olduğu kimi "insan haqları pozulan bir ölkədə belə nüfuzlu toplantılar keçirilə bilərmi" sualı meydana çıxır.

Avropa Yay Oyunlarının Bakıda keçirilməsi iqtidara manevar imkanları ilə yanaşı xeyli problemlər də yaradır. Neftin qiymətinin ucuzlaşdığı bir zamanda havaya milyonlarla vəsait sovrulur. Digər tərəfdən, seçki ilində Bakı diqqət mərkəzinə çıxır və istər-istəməz insan haqlarının vəziyyəti dünya mətbuatının müzakirə predmetinə çevrilir.

Şübhəsiz ki, siyasi məhbuslar azad edilməyə Avropa Yay Oyunlarının boykot olunmasının gündəmə gələcəyi gözlənilir. Artıq dünya gücləri tərəfindən belə çağırışlar eşidilməkdədir. Belə ehtimallar mövcuddur ki, bu məsələ ilə bağlı rəsmi Bakı qarşısında şərt qoyula bilər. Beynəlxalq aləm son həbslərdən çox narahatdır və hakimiyyətdən heç olmasa Avropa Yay Oyunları ərəfəsində bu siyasətə son qoymasını tələb edir.

İstisna deyil ki, yaxın aylar ərzində dünya KİV-i bu məsələni diqqətdə saxlayacaq. Siyasi məhbus problemi Azərbaycan hakimiyyəti ilə Qərb arasında prinsiplial məsələyə çevrilib. Odur ki, Avropa Yay Oyunlarına qədər rəsmi Bakıdan sərt idarəçiliyə son qoyulması tələbləri daha da artı bilər. Hakimiyyət Azərbaycan üçün beynəlxalq aləmdə problemlərə yol açan siyasi məhbuslar məsələsi ilə bağlı Olimpiya oyunlarına qədər konkret addımlar atmamaq bunun fəsadları ola bilər. Avropa Yay Oyunlarına siyasi məhbuslarla getməmək tələbi qarşısında iqtidar geri çəkilməyə məhkumdur. Əks təqdirdə, Avropa Yay Oyunlarının boykot təhlükəsi reallaşma bilər.

Xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, Soçidə keçirilən Olimpiya Oyunlarını dünyanın nüfuzlu ölkələri boykot etmişdilər. Azərbaycanda keçirilməsi nəzərdə tutulan Avropa Yay Oyunlarını da eyni tale gözləyə bilər. Bu zaman isə həm Azərbaycanın imicinə böyük zərbə ola bilər, həm də ölkəyə iqtisadi ziyan dəyə bilər. Odur ki, hakimiyyət bu barədə ciddi düşünməlidir.

Avropa dəyərlərinə hörmətlə yanaşmayan bir ölkədə Avropa oyunlarının keçirilməsi məntiqə ziddir. Vətəndaş cəmiyyəti institutlarına, demokratik qüvvələrə qarşı sərgilənən davranış Avropa dəyərlərinə ziddir. Azərbaycan hakimiyyəti ölkənin zərər görməməsi naminə bu ziddiyyətin aradan qalxması üçün addımlar atmalı, ilk növbədə siyasi məhbusları azad etməlidir.

Lakin əgər bu dəfə də Qərb siyasi məhbus probleminə göz yumaraq Avropa Yay Oyunlarını iqtidarın seçkiqabağı təbliğatı aparatına çevrilməsinə rəvac verəcəksə, bu halda vəziyyət daha kritik çalar alabilir.

Bir sözlə, iqtidar yay oyunlarını payız oyunları üçün baş məşqə çevirə bilər.

İstənilən halda, müxalifət Avropa Yay Oyunlarından bəhrələnməyə, hakimiyyəti demokratiyanın inkişafı istiqamətində addımlar atmağa vadar edə bilər.

Bu baxımdan, bu mötəbər yarışla bağlı sərt mövqə sərgiləmək parlament seçkilərinə hazırlığın birinci mərhələsi hesab oluna bilər.

Bir sözlə, 2015-ci il Azərbaycan demokratiyasının taleyində önəmli olacaq. Bu məsələdə "qızıl orta" mövcud deyil. Ya qələbə, ya məğlubiyət.

Müxalifətin birlik nümayiş etdirməsi və beynəlxalq təşkilatlarla daha sıx təmasda olması son dərəcə vacibdir. Yayda baş tutacaq idman yarışları payızda olacaq seçkilərin taleyini həll edə bilər...

"Sevil Massivi"ndəki qanunsuzluğa görə barəsində cinayət işi başlanan keçmiş bələdiyyə sədri öz yerinə oğlunu gətizdirir. Son illərin ən böyük mülkiyyət qalmaqlarının əsas qəhrəmanlarından olan Abşeron rayon Hökməli kəndinin sabiq bələdiyyə sədri Mirnəmət Miradiyev barədə ilginç məlumatlar yayılıb. Aznews.az xəbər verir ki, "Sevil Massivi"ndəki qanunsuzluqlara görə barəsində cinayət təqibi olan və bu səbəbdən də vəzifəsindən azad olunan bələdiyyə sədri M.Miradiyev öz postuna oğlu Mirəziz Miradiyevi gətirtməyə çalışır.

Dekabrın 23-də keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində Mirəziz Miradiyev Hökməli bələdiyyə üzvlüyünə namizəd olub və seçilən 11 nəfərin siyahısında onun adı var. Məlumatla görə, onun seçilməsi və yanvarın sonlarında keçiriləcək ilk iclasda sədr postunu tutması əvvəlcədən planlaşdırılıb. Bunun üçün Hökməli bələdiyyəsinə namizədlərin kimliyindən tutmuş onların toplayacağıları səsə qədər hər şey dəqiqliklə hesablanıb. Bələdiyyə üzvlüyünə namizədliyinə irəli sürmüş şəxslərin əksəriyyəti illərdir bələdiyyə sədri işləyən M.Miradiyevin öz adamlarıdır. Məhz onların köməkliyi ilə bu ayın sonunda keçiriləcək sədr seçkisində oğul Miradiyevin seçiləcəyi artıq qətiləşdirilib. Onun sədr postuna hazırlanması seçkidə topladığı səslərin sayında da özünü göstərir.

Sayı Hökməli bələdiyyəsinə seçilənlərin siyahısının screen-shot-unu da təqdim edib. Həmin siyahıdan bəlli olur ki, oğul Miradiyev 1398 səsə 11 nəfər arasında birincidir. Məlumatlı şəxslər bilir ki, sədr seçkisində adətən ən çox səs toplayan şəxs sədr seçilir.

Yada salmaq ki, "Sevil Massivi"ndə həyata keçirilən həbslərlə bağlı ilk məlumat "Yeni Müsavat" qəzeti yaymışdı. M.Miradiyevi massivin rəhbəri Aynur Zeynalovla eyni gündə saxlamışdılar. Onu ilkin olaraq Vergilər Nazirliyinə çağıraraq sorğu-sual edərkən nəzarət altında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsinə göndərmişdilər. M.Miradiyev "Sevil" MTK-ya Hökməli bələdiyyəsinin balansında olan hektarlarla torpaq sahəsini ayırıb. Bundan başqa, M.Miradiyev ərazidə qanunsuz tikintilərin aparılmasını, xüsusən vəhhabi məscidinin tikilməsini himayə etməkdə suçlandırılıb. M.Miradiyev istintaqda dindirildiyi zaman Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı



"Sevil Massivi"ndəki gizli sövdələşmələr ört-basdır olunur

Adı böyük fırlılda qədər keçən Mirnəmət Miradiyev bələdiyyə sədri postunu oğluna ötürmək istəyir

Adı böyük fırlılda qədər keçən Mirnəmət Miradiyev bələdiyyə sədri postunu oğluna ötürmək istəyir



Zakir Fərəcov dövlət orqanlarına bələdiyyə sədrinin azad edilməsi üçün mürciətlər edib.

Son nəticədə siyasi rəhbərliyi inandırma bilib ki, M.Miradiyevin vəhhabi təriqətinə aidiyyəti yoxdur, onun bu işə qol qoyması sadəcə tamahından irəli gəlib. Bundan sonra sinəsi "Tərəqqi" medallı bələdiyyə sədrini azad ediblər. "Yeni Müsavat"a daxil olan son məlumatda bildirilir ki, M.Miradiyev Hökməli bələdiyyəsinin sədri postuna oğlunu təyin etdiyi və məklə bu postda özünün etdiyi qanunsuzluqların ört-basdır olunmasına nail olmaq istəyir. Bu postda M.Miradiyevin iradəsindən kənar digər şəxsin təyinatı Hökməli bələdiyyəsində illərlə baş verən qanunsuzluqların üzə çıxması deməkdir. Odur ki, M.Miradiyev oğlunu öz postuna gətirməklə faktiki olaraq bələdiyyə sədri postunu özündə saxlamış

olacaq. Bu isə ona gizlinlərinin faş olmasını əngəlləməyə imkan verəcək.

Baş Prokurorluğun yaydığı rəsmi məlumatda bildirilir ki, aparılmış istintaq zamanı kooperativin təsisçisi Aynur Zeynalovun həmin kooperativin direktoru Elçin İsmayilov və digərləri ilə qabaqcadan əlbir olub 2013-2014-cü illərdə 172 min 507 manat məbləğində sadələşdirilmiş vergini dövlət büdcəsinə ödəməkdən yayınmalarında, habelə xüsusi razılıq (lisenziya) tələb olunduğu halda belə razılıq alınmadan qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olaraq 99 min 597 manat məbləğində gəlir əldə etmələrində şübhələr üçün əsaslar olduğundan Vergilər Nazirliyi yanında Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Departamenti tərəfindən onlara Cinayət Məcəlləsinin 192.2.2 (qanunsuz

sahibkarlıq) və 213.2.2-ci (vergi ödəməkdən yayınma) maddələri ilə ittiham elan edilməklə barələrində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib. Eyni zamanda Abşeron rayonu Hökməli bələdiyyəsinin sədri Mirnəmət Miradiyevin bələdiyyə ərazisində yerləşən torpaq sahələri A.Zeynalov və E.İsmayilovun bilavasitə şərait yaratmaları ilə müxtəlif şəxslərə sataraq ümumilikdə sonunculardan 170 min manat məbləğində rüşvət almasında şübhələr üçün əsaslar olduğundan Vergilər Nazirliyi ya-

nında Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Departamenti tərəfindən ona Cinayət Məcəlləsinin 311.3.3-cü (rüşvət alma) maddəsi ilə ittiham elan edilməklə ağır xəstəliyi ilə əlaqədar barəsində həbslə bağlı olmayan qətimkan tədbiri seçilib. İstintaqla həmçinin müəyyən edilib ki, "Sevil Massivi" MTK-nın məsul şəxsləri M.Miradiyevlə əldə etdikləri şifahi razılaşmaya əsasən bələdiyyənin mülkiyyətində olan 30 hektar perspektiv inkişaf torpaqlarını, eləcə də ayrı-ayrı şəxslərin mülkiyyətində olan "At yalı" və "Sonalı sahəsi" adlandırılan 110 hektar ötür torpaqlarını qanunsuz olaraq zəbt edərək həmin torpaqların vətəndaşlara faizsiz kreditlə satışını həyata keçiriblər. Vətəndaşlar tərəfindən isə həmin torpaq sahələrində layihə-smeta sənədləri olmadan, dövlət qeydiyyatına alınmadan 200 fərdi yaşayış evinin tikintisi həyata keçirilib. Kredit ödənişləri başa çatdıqdan sonra bələdiyyəyə məxsus olmayan sahələr bələdiyyə tərəfindən hərraca çıxarılmıqla satılaraq vətəndaşların adlarına rəsmiləşdirilib. İstintaqın bu qərarından sonra isə bələdiyyə üzvlərinin iştirakı ilə iclas keçirilib. İclasda M.Miradiyevin bələdiyyə sədri vəzifəsindən çıxarılması barədə qərar qəbul olunub.

Q E.HÜSEYNOV
P.S. Yazıda adıçəkilən hər bir kəsi dinləməyə, mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Marneulidə azərbaycanlılar "tüstü" aksiyası keçiriblər

Gürcüstanda azərbaycanlıların kompakt yaşadığı Marneuli rayonunun Yuxarı Saral kəndində etiraz aksiyası keçirilib. APA-nın Gürcüstan bürosunun məlumatına görə, aksiyaya səbəb kəndin yaxınlığında pomidor becərmək üçün qurulan istixanaların qızdırılmasında sobada yandırılan köhnə maşın təkərlərindən yanacaq kimi istifadə edilməsi olub.

Aksiya iştirakçıları istixanalardan çıxan tüstü ilə ətraf mühitə zəhərli maddələr yayıldığını bildiriblər. 100 nəfərdən çox kənd sakinini ərazi inzibati cəhətdən Dəmyə Görərxı icra nümayəndəliyinə daxil olan istixana təsərrüfatının rəhbəri Abbas Musayev dinlədikdən sonra onların tələblərini yerinə yetirəcəyinə söz verib.

Dəmyə Görərxı kənd icra nümayəndəsi Heydər Həsə



noğlu isə APA-ya açıqlamasında aksiya iştirakçılarının tələblərini yerinə yetirməyə çalışcaqlarını bildirib: "Artıq kənd əhalisi ilə razılığa gəldik. Sabahdan başlayaraq sobalar yenidən təmizlənəcək və zəhərli maddələr süzən köhnə filtrlər yenisi ilə əvəz olunacaq, tüstünün ətraf ərazilərə yayılmamasının qarşısını almaq üçün qaynaqları aparılacaq. İstixanada çalışanlar etiraz edənlərə söz veriblər ki, bundan sonra belə sobalar kömürlə işləyəcək. Mən Dəmyə Görərxı kəndi-

nin icra nümayəndəsi olaraq texniki nasazlığın aradan qaldırılması və sobaların standartlara uyğun istifadə edilməsinə nəzarət edəcəyəm. Çalışacam ki, Yuxarı Saral kəndinə yaxın ərazidə tikilən istixanalardan zəhərli maddələr yayılmasın".

Öz növbəsində Yuxarı Saral kənd sakinisi Əli Abbasov problemin artıq həll edildiyini bildirib: "Məqsədimiz kimisə cərimələtmək deyil. Sadəcə olaraq, evlərimizin içinə qədər yayılan zəhərli qara tüstünün yayılmasının qarşısını almaqdır. Üzümüz, gözümlüz, paltarımız, maşınlarımız qara rəngdə idi. Dəmyə Görərxı kəndinin ərazisində qurulan və kəndimizə yaxın olan istixana təsərrüfatının rəhbərləri bizə söz verdilər ki, sabahdan problemləriniz həll olunacaq".

2015-ci ilin gəlişi ilə Azərbaycanın siyasi mühitində canlanma hiss olunur. Demokratik düşürgə yeni illə bağlı planlarını açıqlamağa başlayıb. Noyabrda ölkəmizin siyasi mühitini əhəmiyyətli şəkildə dəyişə biləcək parlament seçkiləri keçiriləcək. Bu, ilin gərgin keçəcəyindən xəbər verir.

Bu il ölkəmizdə bir sıra başqa tarixi hadisələr də yaşanaçaq. Yayda Bakıda Avropa Yay Oyunları keçiriləcək. Ölkə müxalifətinin böyük kəsimi bu tədbiri boykot etməyə çağırır. Səbəb də Azərbaycandakı siyasi məhbuslardır. Artıq Azərbaycan hakimiyyətinin qarşısına yay oyunlarına qədər siyasi məhbusları azad etmək tələbi qoyulub. Əks təqdirdə, yarışma keçiriləcəyi müddətdə etiraz aksiyalarının olacağı istisna edilmir.

Bəs müxalif düşürgə ümumiyyətlə, bu il aksiyalara nə zaman başlayacaq? Mitinglər yenə də ayrı-ayrılıqda, yoxsa birgə keçiriləcək?

Müsavat Partiyası Mərkəzi İcra Aparatının rəhbəri Gülağa Aslanlı tezliklə aksiyaların keçiriləcəyini istisna etmir: "Dəqiq tarixini söyləmək çətinidir. Amma biz hesab edirik ki, mart ayınadək - Avropa Oyunları ərəfəsində siyasi məhbuslarımızın hamısı azadlığa buraxılmalıdır. Müsavat Məclisinin bu barədə qərarı var. Qərarla göstərilir ki, əgər həmin vaxtadək siyasi dustaqlar azadlığa buraxılmasa, Müsavat yarışları boykot edəcək, tədbiri boykota çağıracaq. Bu özü bir aksiyadır. Eyni zamanda həmin vaxta qədər məhbuslarımız yenə azad olunmasa, o zaman Müsavat Partiyası aksiyalara başlaya bilər.



Müxalifət etiraz

aksiyalarına hazırlaşır

Düşürgə seçki ili ilə bağlı fəallığı birə-üç artırmaq niyyətindədir, siyasi dustaqlara görə mitinglər davam edəcək; marta kimi onlar azad edilməsə, taktikaya düzəliş ediləcək...

Bütün bunlar siyasi məhbuslarla bağlı planlarımızdır.

Müsavat funksioneri parlament seçkiləri ərəfəsində də aksiyaların keçiriləcəyini qeyd etdi: "Bildiyimiz kimi, bu il parlament seçkiləri olacaq. Seçki islahatlarının aparılması tələbi ilə aksiyalar ola bilər. Bununla bağlı Müsavat Partiyası yanvarın sonunda bəyanatla çıxış etmək fikrindədir".

Milli Şuranın mətbuat xidmətinin rəhbəri Oqtay Gülləyev də kütləvi aksiyaların olacağı anonsunu verdi: "Milli Şura qarşısına qoyduğu məqsəd-

lərin reallaşması, ölkədə söz və mətbuat azadlığının təmin olunması, insan haqlarının qorunması, sərbəst toplaşmaq azadlığının ifadə edilməsi, siyasi məhbusların azadlığa buraxılması, ölkədə normal seçki mühitinin yaradılması və digər bu kimi məsələlərin həlli ilə bağlı müxtəlif tədbirlər həyata keçirir. Belə tədbirlərdən biri də təbii ki, kütləvi aksiyalardır. Biz kütləvi aksiyaların keçirilməsinə son məqsəd, hədəf kimi baxmırıq. Sadəcə, bu, mübarizə metodlarından biridir. Milli Şuranın gündəmində bu möv-

zu daim var. Bundan sonra da atılacaq addımlar sırasında kütləvi aksiyaların keçirilməsi gündəmdə olacaq. Bildiyimiz kimi, yola saldıığımız ilin son iki ayında Milli Şura iki belə aksiya keçirdi. Yeni bunların davamı olacaq. Çünki ölkədə bizləri narahat edən problemlər aradan qalxmayıb. Bu il seçki ilidir. Hələ də normal seçki komissiyaları yoxdur. Əgər normal cəmiyyətdə yaşasaydıq, müxtəlif mübarizə formalarından istifa-

də edərdik. Bütün imkanlar tükəndiyindən biz kütləvi aksiyaları zəruri addımlardan biri kimi qəbul edirik".

Oqtay Gülləyev Avropa Oyunları ərəfəsində həyata keçiriləcək aksiyaların planlarından da danışdı: "Biz aksiyaları hansısa zamana uyğun seçmirik. Amma ola bilər ki, həm seçki, həm də Avropa Oyunları ərəfəsində müəyyən kampaniyalar həyata keçirilsin. Yəqin ki, zamana uyğun olacaq. İndidən bu barədə hər hansı bir fikir bildirmək tez olar".

□ Cavansir ABBASLI

Azərbaycan bayrağı ilə şəkllə görə 22 aylıq həbs!

Arazın o tayından yeni həbs xəbərləri gəlir; "Laçın" qrupunun üzvü də cəzalandırıldı...

Güney Azərbaycanlı 4 milli-mədəni fəal məhkəmə tərəfindən 22 ay həbs cəzasına məhkum edilib. Urmiyanın İnkilab Məhkəməsinin qərarına əsasən Nima Həsəni, Əta Kərimi və Yasir Əkbəri hərəsi 6 aylıq, Məhəmməd Təməddün isə 4 aylıq həbs olunub.



Məhkəmə iclasında Məhəmməd Təməddün və Yasir Əkbəri sistemin əleyhinə təbliğ və ümumi asayışı pozmaq kimi qondarma ittihamlarla suçlanıb. Fəallar ötən ilin yazında Urmiyanın Gədir stadionunda Azərbaycan Cümhuriyyətinin bayrağı ilə şəkil çəkdirdikdən sonra tutulmuşdular.

O da bildirilir ki, Təbrizin mərkəzi zindanında məhbuslara öz yaxınları ilə görüş icazəsi verilmir. Təxminən 1 ildir təbiiq olunan qadağa bütün məhbuslara şamil olunur, yalnız şüşə arxasından görüş mümkündür. Bəzi məhbuslar bu qadağanı narkotik maddələrin zindan daxilinə aparılmaması ilə əlaqələndirir, lakin buna baxmayaraq, zindanda narkotik maddələri əldə etmək çətin deyil.

Təbrizin mərkəzi zindanı İranda ən ağır zindanlardan biridir. Burada siyasi məhbuslar digər məhbuslarla birlikdə saxlanılır. Qeyri-rəsmi statistikaya əsasən, həbsxanada bir neçə azərbaycanlı milli-mədəni fəal da daxil olmaqla, təxminən 4000 məhkum həbsdə saxlanılır.

Bu arada azərbaycanlı milli-mədəni fəal Baqir İbrahimpur də təhlükəsizlik qüvvələri tərəfindən tutulub. O, yanvarın 3-də barəsində çıxarılan 6 aylıq həbs qərarını çəkmək üçün Təbrizin mərkəzi zindanına göndərilib. Fəalın məhkəmə iclası 2014-cü il oktyabrın 20-də Təbrizin inkilab məhkəməsində keçirilib. O, hakim İmaninin sədrliyi ilə keçirilən iclasda sistemin əleyhinə təbliğ və qanunsuz qrup yaratmaq kimi saxta ittihamlarla suçlanıb və 6 ay azadlıqdan məhrum edilib.

Azərbaycanlı fəal bundan öncə də müstəntiq tərəfindən çağırılaraq qanunsuz qrup yaratmaqda günahlandırılmışdı. O, "Laçın" uşaq qrupuna üzv olmaq üçün ittihamlarla üzleşib və mülki vəsiqə qarşılığında sərbəst buraxılıb. "Laçın" qrupu Azərbaycanın milli musiqi və rəqsi kimi mədəni və incəsənət sahəsində fəallıyyət göstərir (GünAzTV).

Qeyd edək ki, ötən yazda İran Kəşfiyyat Nazirliyi (ETTELAAT) Təbrizdə fəallıyyət göstərən "Laçın" qrupunun İstanbulda keçiriləcək Türk Dünyası Uşaq Festivalına qatılmasının qarşısını alıb. Belə ki, qrup üzvü Baqir İbrahimpur 2014-cü il mayın 28-də ETELAAT-ın Təbriz şöbəsinə çağırılaraq dindirilib. Ona deyilib ki, "Laçın" qrupunun üzvləri İstanbulda aldığın biletləri qaytarmalı, festivala qatılmaqdan imtina etməlidirlər.

"Laçın" qrupu 1998-ci ildə yaradılıb. Qrupun əsas fəallıyyəti azərbaycanlı uşaqlara pulsuz ana dili kursları təşkil etmək, onlara Azərbaycan rəqs və musiqisini öyrətmək, Azərbaycan mədəniyyətini təbliğ etməkdir.

□ Cavid TURAN

Ziya Məmmədovun oğlu yeni media layihəsini açıqladı

Anar Məmmədov "National Geographic Kids" dərgisini Azərbaycan dilində nəşr etdirəcək

"Garant Media Holding"-in rəhbəri Anar Məmmədov yeni layihəsi haqda məlumat verib. Modern.az-ın məlumatına görə, A.Məmmədov bu haqda bildirib:

"Dünyanın ən məşhur jurnalı "National Geographic"-in Azərbaycan versiyasının çıxarılmasından sonra "Garant Media Holding" növbəti böyük uğuruna imza atdı!

Müstəqil Azərbaycanın tarixində ilk dəfə olaraq, dünyada uşaqlar üçün nəzərdə tutulmuş ən məşhur və dəyərli jurnal - "National Geographic Kids" dərgisinin doğma dilimizdə nəşrinə başlamaq barədə razılıq əldə etdik!

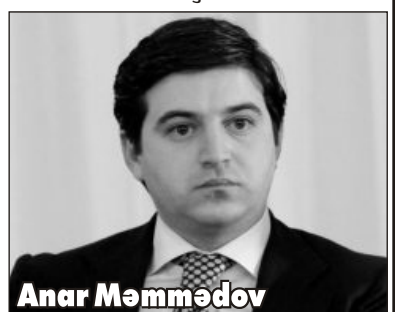
Beləliklə, indi Azərbaycanın kiçik sakinləri, bizim doğma və əziz balalarımız dünyanın ən məşhur jurnalını oxumaq, öz biliklərini, dünyagörüşlərini daha da genişləndirmək imkanı əldə edəcəklər.

Bu jurnalın doğma dilimizdə nəşri daha çox azərbaycanlı balamızın savadlanması, Vətəni üçün layiqli övlad kimi böyüməsi işində mühüm rol oyanacaqdır.

"National Geographic" jurnalının uşaqlar üçün nəzərdə tutulmuş "National Geographic Kids" versiyasında balalar bizi əhatə edən dünya, təbiət haqqında, müxtəlif coğrafi proseslər barədə geniş məlumat əldə etməsi olacaqlar.

Artıq fevral ayının 1-dən həmin jurnalın Azərbaycanda, doğma dilimizdə nəşri başlayacaq.

Mən ölkəmizin gələcəyi olan balalarımız üçün belə bir gözəl jurnalın doğma dilimizdə dərc olunacağı xəbərini sizə çatdırmaqdan çox məmnunam!"



Anar Məmmədov

Rəsul Quliyev neft pullarına təhlükədən yazdı

"24 milyard dollarlıq büdcəsinin azı 18 milyardı neft sektorundan əmələ gələn Azərbaycan iqtisadiyyatını ciddi sınaq gözləyir"

"Qonşu Rusiyaya baxıb ibrət dərsi götürmək lazımdır. Neft pullarının hesabına özünü super dövlət hesab edən Putinin prezidentliyinin 2015-ci ildə başa çatması reallıqdır. 15 il hakimiyyətdə oturub neft və qazdan başqa heç bir eksport məhsulu istehsal etməyən, öz daxili tələbatının azı 40 faizini import malların hesabına bağlayan dövlətin və onun prezidentinin taleyi ancaq belə qurtara bilər".

Azərbaycan parlamentinin sabiq sədri Rəsul Quliyev "Neft faktoru və Azərbaycan" adlı məqaləsində belə yazıb. Eks-spiker moderator.az saytında yayımlanan məqaləsində qeyd edib ki, dünya bazarında neftin qiymətinin aşağı düşməsinin Azərbaycan iqtisadiyyatına ciddi mənfi təsiri olacaq.

"Neftin qiymətinin aşağı düşməsi, büdcə gəlirlərinin 50 faizi və ondan artığının bu sektorun payına düşdüyü ölkələrin hamısının iqtisadiyyatını ağırlaşdıracaq, bu aksiomadır. Neftin qiymətindən asılı olan keçmiş sovet respublikaları arasında iqtisadiyyatının birinci çökəcəyi ölkə Rusiya Federasiyası olacaq. Çünki Putin Rusiyası toyuğun həmişə qızıl

yumurta verəcəyinə inanıb məşqləri ən azı 2-3 dəfə artırıb, hərbi xərclərini ildə 90 milyard dollara qədər qaldırıb, lazımsız inşaat işləri ilə (əzəmətli binalar, lazımsız körpülər və sair) neftdən gələn pulları sağa-sola dağıdıb".

R.Quliyev qeyd edir ki, 24 milyard dollarlıq büdcəsinin azı 18 milyardı birbaşa və ya bilavasitə neft sektorundan əmələ gələn Azərbaycan iqtisadiyyatını da ciddi sınaq gözləyir: "Neftin qiymətinin iki dəfə aşağı düşməsi bu 18 milyardın azı 2 dəfə aşağı düşməsi deməkdir. Azərbaycan büdcədən məaşlara ildə 6 milyard ayırır. Əslində neft sektoru nəzərə alınmasa, Azərbaycan məaşlara 1 milyarddan artıq pul ayıra bilməz.



Rəsul Quliyev

Deməli, məaşlara ayrılmış əlavə 5 milyard neftin satışından gələn pullardır. İndi əgər neftin satışından gələn pullar iki dəfə azalırsa, məaşları bu səviyyədə saxlamaq üçün Azərbaycan Neft Fondunda yığılmış pullardan istifadə etməlidir. Əgər tikinti üçün nəzərdə tutduğu 6 milyard xərcləmək niyyətindədirsə, mənbə olaraq ancaq neft fondunun pulları ola bilər. Əgər manat-dollar nisbətini əvvəlki illər səviyyəsində saxlamaq istə-

yirə, deməli, əlavə 8-10 milyard yenə həmin neft fondundan xərcləməlidir".

R.Quliyevin fikrincə, hökumət məaşları aşağı sala bilməz, çünki bu azı 3 milyon insanın maraqlarına toxunur: "Hərbi xərclərini aşağı sala bilər, məsələn, 2 dəfə, ancaq bu onun bağladığı kontraktların şərtlərindən asılıdır.

Mənasız və bu gün lazımsız tikintiləri saxlaya bilər. Ancaq saxlasa, 10 minlərlə işsizlər ordusu yaranar.

Belə bir vəziyyətdə Qərblə bağlı riskli siyasət aparmaq Azərbaycan üçün çox ciddi və ağır nəticələrə səbəb olar".

R.Quliyev Rusiyanın düşdüyü vəziyyətə baxıb, ibrət götürməyə çağırır: "Rusiya neftdən gələn pulları Azərbaycandan da çox xərcləyib. Saysız-hesabsız bahalı binalar tikdirib, hərbi xərclərini 3 dəfə artırıb, məaşları daha böyük sürətlə qaldırıb, indi dövlətinin iflası ilə üz-üzədir. Sanksiyalar təbiiq olunmasa idi, Rusiyada iqtisadiyyatın iflası bir neçə il çəkərdi, sanksiyalar bu iflası bir ilə çatdırıb. Putinin Avrasiya İttifaqı çox ucuz siyasi blefdir. Heç bir iqtisadi əhəmiyyəti olmayan bu ittifaqı Putin siyasətinin böyük qələbəsi kimi öz xalqına sırımaq istəyir. Qazaxıstan və Ermənistan qorxularından, Belarus və Qırğızıstan isə Rusiyadan pul qoparmaq üçün bu ittifaqa giriblər. Bu ittifaq maksimum iki ilə dağılıb gedəcək. İttifaqda Ermənistan başqa kimsə qalmaz".



İş başlanır

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

Neftin dünya bazarında qiyməti dünən 51 dollara düşmüşdü. Şəxsən mən bu enmədən çox sevincliyəm, hər yerdə də bunu göstərirəm. Bu zaman bəzi adamlar - çox yaxşı ki, belələri azdır, tanışlarımla 4-5 faizi olar ya olmaz - etiraz edirlər, neftin ucuzlaşmasının bizə mənfəi təsir edəcəyini söyləyirlər.

Onların əsas arqumentləri budur ki, bizim dövlət büdcəsi əsasən neft gəlirləri ilə formalaşır, neft ucuzlaşdıqca büdcə zəhmətkeşlərinin, kasıb təbəqənin pulu azalacaq. "Varılırla, olixarx-nazirlərə, hakimiyyətdəkilərə bir şey olmayacaq, onların pulu çoxdur, nə olsa kasıba olacaq" - onlar belə deyirlər. Çox çürük arqumentdir.

Birincisi, neft gəlirlərinin artımı, ümumiyyətlə neftin özü Azərbaycanın hazırkı pis durumunda əsas günahkarlardan biridir. Hətta iddia edirəm tarixən belə olub. Məsələn, bizim Bakı şəhərinin formalaşmasında neft gəlirləri böyük rol oynayıb. Küçələr salınıb, evlər tikilib, amma Bakı milli Azərbaycan şəhərinə çevrilməyib. Neftlə gələn nə varsa, qazla uçub gedib. Məsələn, mən özümü cəmi 1-2 ay yolüstü qaldığım Şəki və Gəncədə daha yaxşı hiss edirəm, nəinki 25 il yaşadığım Bakıda.

Qonşu Ermənistan və Gürcüstanda neft yoxdur, bəyəm məhv olublar? Hələ əksinə, bizim mədəni paytaxtımız uzun illər Tiflis olub. Özü də neftin bum vaxtında! Yeri gəlmişkən, bəlkə çoxları bilmir, Qafqazda ilk buxar maşını ilə çalışan manufaktura 19-cu əsrin əvvəlində Şəkiddə açılmışdı. İpək istehsal edirdilər. Bakıda neft tapılmasa azərbaycanlılar Qafqazda indi gürcülərin oynadığı roldan daha artığını oynamaq iqtidarında idilər. Hər şey neft gəlməçələrində boğuldu. Mədəni inkişafdan tutmuş iqtisadi təşəbbüskarıya qədər. Neft bizim feodalizmdən kapitalizmə keçidimizə imkan vermədi.

İndinin özündə neft gəlirləri Bakıya nə qazandırır? Nəcisli-mazutlu bulvar uzanıb, "Alov qülləsi" binaları qayırılıb. Nədən ötrü? O binaların önündə şəkil çəkdirirsiniz, bir fikirləşin ki, "Alov qüllələri"nin funksiyası nədir, Azərbaycanca, onun büdcəsinə hansı xeyri verir? Yoxdur. Əksinə, üstündəki idiot, kitç işıqlandırmaya hər ay bir rayonun enerji israfı gedir.

Baobab ağacının nümayişi, Sumqayıtda divarda pəncərə şəklində çəkilməsi, bütün ölkə boyunca uzanan "Potyomkin hasarları" - neftin xeyri budur. Bir də seçkiləri saxtalaşdıran Əfruz xalalar var. O büdcə zəhmətkeşləri ki, neft iynəsinə oturmuşdular, avtoritarizmin haram süfrəsinin artıqlarından yemləndirdilər və bütün Azərbaycanın kanalizasiya borusunda batmasına hər cür dəstək verirdilər. Tumanlarında bülleten daşımaqdan tutmuş, müxalif fikirlə insanın uşağını məktəbdən qovmağa qədər hər cür yaramazlığa getdilər. Bunların hamısını neft 100 dollar ətrafında cövlan edəndə gördük. Neftin ucuzlaşması o qara kütlənin bir qarın çörək naminə yaltaqlıqdan aralanması deməkdir. Buna niyə sevinməyək?

Mətbuat sahəsini götürürəm, öz sahəmədir. Bakı-Ceyhan kəməri işə düşənə qədər Azərbaycan müxalif qəzetlərində reklamlar olurdu! Rejim jurnalist öldürmək qədər ağ eləməmişdi - hələ repressiv aparatın bəkləri boş idi. Zindanlar bu qədər jurnalist üzü görməmişdi. Bir yeni jurnalistin işə başlamaq üçün azı 6-7 qəzet variantı olurdu, indi isə birini tapanda sevinirik.

Neftin ucuzlaşması müftə gəlirlərin bitməsi deməkdir. Tənbəllikdən qurtulmaq, işləmək deməkdir. Demokratiya qurub nefti tapan ölkələrə çıxsaq, nefti olan dövlətlərə, əsasən ərəb ölkələrinin gününə baxın. Nə kökdədir... Bəzəkli binalar var, çoxlu pullar var, şokolad vannası qəbul edən piyili şeyxlər var, millət və dövlət işə yoxdur. İnsanlıq yoxdur ümumiyyətlə. Gələcəyi olmayan bir sürüdür. Hamısı bir-birinin başını kəsməyə hazırlaşır, ya da hazırda kəsir.

Bir məsəl var, deyir, yerdən göyə küp düzsələr, altından bir küpü çəksələr, gəl indi daramduruma bax. Bax, neftin qiyməti belə küpün çəkilməsidir, qiymət çox yox, 2-3 il belə ucuz qalsın, daramdurum olacaq. Amma müvəqqəti. Sonra hər şey aydın və gözəl olacaq, buna əmin olun. O zaman biz hamımız işləməyə başlayacağıq.

Azərbaycanın bir sıra müxalifət partiyaları 2015-ci il parlament seçkilərində bir araya gəlmək üçün birlik formatı axtarışındadır. Bunu son vaxtlar düşərgə təmsilçilərinin açıqlamalarından görmək mümkündür. Məsələn, AXP sədri Pənah Hüseyn müxalifətin yenidən birləşə biləcəyinin anonsunu verib.

AXP lideri hesab edir ki, hər bir müxalifət təşkilatı doğru hesab elədiyi addımları atmalıdır və bir qədər cəsarətli olmaq lazımdır. 2015-ci ilin parlament seçkiləri ilə əlaqədar müxalifətin konsolidasiyasının getməsi ehtimalı böyükdür. Artıq bu istiqamətdə müəyyən işlər və axtarışlar da getməkdədir.

Qeyd edək ki, hazırda müxalifət düşərgəsində ən çox partiyaların təmsil olunduğu qurum Siyasi Partiyaların Demokratiya və İnsan Haqları Mərkəzidir. Burada Müsavat Partiyası, KXCP, ADP, Ümid Partiyası, AXP, Azadlıq Partiyası, ALDP, Vətəndaş və İnkişaf Partiyası, Böyük Azərbaycan Partiyası, Azad Demokratlar Partiyası təmsil olunur. Mərkəz ölkədə siyasi məhbussalar problemi ilə bağlı yaradılıb və seçki bloku deyil.

Siyasi Partiyaların Demokratiya və İnsan Haqları Mərkəzində təmsil olunan Azad Demokratlar Partiyasının sədri Sülhəddin Əkbər də ötən ilin sonunda "Yeni Müsavat"a bildirmişdi ki, qurumdakı partiyaların arasında müəyyən əməkdaşlıq qurum yarandıqdan

Müxalifət yeni birlik modeli axtarışında

Siyasi Partiyaların Demokratiya və İnsan Haqları Mərkəzinin seçki blokuna çevrilməsi üçün müzakirələr başlayıb



başlayıb. Amma hələlik parlament seçkiləri ilə bağlı hansısa blok yaratmaq, mərkəzin seçki blokuna çevrilməsi kimi məsələlər müzakirə olunmayıb: "Bu da, görünür, siyasi qüvvələrin hələ müxtəlif axtarışları ilə bağlıdır. Vəziyyəti analiz edib gələn illə bağlı proqnoz vermə prosesinin başa çatmaması ilə bağlıdır. Düşünürəm ki, yeni ilin ilk günlərindən bu istiqamətdə məsləhətləşmələr başlayacaq. Böyük ehtimalla bu baş verəcək".

Yeni ilin ilk həftəsi arxada qaldı. Bəs 11 partiyaların funksional əməkdaşlıq münasibətlərində olduğu Siyasi Partiyaların Demokratiya və İnsan Haqları Mərkəzinin bazasında parlament seçkilərinə hədəflənən blok yaratmaq istiqamətində müzakirələr başlayıb?

Siyasi Partiyaların Demokratiya və İnsan Haqları Mərkəzinin rəhbəri, KXCP sədri Mirəhmud Mirəlioğlu dünən "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, mərkəzin parla-

ment seçkilərində birlik olaraq iştirak etməsi istiqamətində müzakirələr, məsləhətləşmələr başlayıb.

Müxalifət partiyalarının parlament seçkilərində blok kimi iştirakı mümkündür və lazımdır. Amma reallaşdırılacaq zamanın işidir".

M. Mirəlioğlu sədri olduğu partiyaların 2015-ci il parlament seçkilərində ciddi şəkildə iştirak etmək tələfi olduğunu da bildirdi. O qeyd etdi ki, KXCP parlament seçkilərində iştirak etməklə bağlı 2014-cü il dekabrın sonunda qərar verib: "Biz həmin qərara uyğun fəaliyyət göstərəcəyik. Siyasi partiya seçkilərdə iştirak etməlidir. Biz hesab edirik ki, seçkidə aktiv iştirak etmək lazımdır. Həm də seçki qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi, seçki mühitinin yaradılması, seçki komissiyalarının demokratik qaydada formalaşdırılmasına nail olmaq şərti ilə".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Partiyalarda 2015 seçkisinə hazırlıqlar başlayıb

Əli Əliyev: "Hazırda A,B,C variantlarını müzakirə edirik"

2015-ci ilin noyabrında Azərbaycanda növbəti parlament seçkiləri keçiriləcək. Bu səbəbdən seçki ilində partiyaların nə dərəcədə aktiv olacağı da maraqlıdır. Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının sədri Əli Əliyev modern.az-a açıqlamasında seçkilərə qatılacağını deyib: "Parlament seçkiləri bizim üçün maraq kəsb edir. Ötən ilin ortalarından 2015-ci ilin parlament seçkilərinin bir çox səbəblərdən Azərbaycanın siyasi həyatı üçün əhəmiyyət kəsb edəcəyini deyirik, indi də fikrimizdə qalır".

Əli Əliyev bildirib ki, seçkiyə hazırlıq üçün artıq start verilib:

"Təqvim planı hazırlanır. Bütün gücümüzle seçkilərə qatılmaq niyyətindəyik. Müxtəlif variantlarımız var. Hazırda



Əli Əliyev



Lalə Şövkət

A,B,C variantlarını müzakirə edirik. Seçkiyə təkbəşinə qatılmaq, kimlərsə blok yaratmaq, proporsional seçki sistemi bərpa olunarsa, hansı addımlar atacağımız kimi vari-

antlar nəzərdə tutulub. Yerlərdə namizədlərin müəyyənləşməsinə başlanılıb. İlin əvvəlindən majoritar sistem üzrə namizədliyi irəli sürəcək 3 nəfərle danışıqlar aparmışam. İlk

altı ay ərzində bu qaydada işimiz davam edəcək. Sonra hansı formatda seçkilərdə iştirak edəcəyimiz haqda qərar qəbul edəcəyik".

"2015-ci ilin noyabrında Azərbaycanda növbəti deputat təyinatları olacaq. Biz də seçkilərə bu təyinatla uyğun hazırlaşırıq".

Bunu modern.az saytına Azərbaycan Liberal Partiyasının sədri Əvəz Temirxan deyib. Onun iddiasına görə, bu il deputat təyinatları bələdiyyə seçkilərindən daha eynəcər, tənzidəyiq keçiriləcək.

Əvəz Temirxan Liberal Partiyasının lideri Lalə Şövkətin seçkilərdə iştirakına da münasibət bildirib: "Hazırda bu barədə konkret fikir deyə bilmərəm. Amma proporsional seçki sistemi bərpa olunarsa, Lalə Şövkət seçkidə iştirak edə bilər. Onun deputatlığa namizədliyi yalnız bu şəraitdə irəli sürülə bilər".

Avropa İttifaqı (Aİ) Azərbaycan prezidentinin bir neçə məhbusun, eləcə də bir sıra jurnalist və müxalif gənclər təşkilatı fəalları azadlığa buraxılmasını nəzərdə tutan əfv qərarını alqışlayır.

APA-nın məlumatına görə, bu barədə Aİ-nin Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin dekabrın 29-da imzaladığı əfv sərəncamı ilə bağlı bəyanatında bildirilir.

Bununla belə, bəyanatda AzadlıqRadiosunun Bakı bürosunun bağlanmasından nararı-

Avropa İttifaqından iki fərqli bəyanat

Qurum əfvi alqışladı, AzadlıqRadiosunun bağlanmasını isə pislədi

hatlıq ifadə olunur, Azərbaycanda söz azadlığı, azad və müstəqil medianın, qanunun aliliyinin təmin olunması kimi öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün rəsmi Bakının davamlı səy göstərməli olduğu vurğulanır.

Qeyd edək ki, sərəncam ümumilikdə 87 nəfərə şamil edilib.

Sərəncama əsasən, azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmiş 79 nəfər cəzanın çəkilməmiş hissəsindən, 3 nəfər islah işləri, 5 nəfər isə

cərimə cəzasından azad edilib.

Əfv olunanlar arasında "Xural" qəzetinin baş redaktoru Əvəz Zeynallı, "P.S Nota" qəzetinin baş redaktoru Sədar Əlibəyli, vəkil Qurban Məmmədov, NİDA Vətəndaş Hərəkatının İdarə Heyətinin üzvləri Zaur Qurbanlı və Üzeyir Məmmədli də var.

Azərbaycan uğrunda Rusiya-Amerika rəqabəti yeni mərhələdə

ABŞ səfiri xüsusi tapşırıqla gəlir

Bakının böyük güclər arasında manevr imkanları sürətlə daralır; neft amilinin zəifləməsi hakimiyyəti Ağ Evə qarşı daha qəzəbli, Vaşinqtonu isə Azərbaycandakı insan haqlarına həssas edib; 2015 "suların durulacağı" il olacaq...

Azərbaycan sanki bir "nifaq alması" kimi yavaş-yavaş Rusiya və ABŞ arasında amansız rəqabətin episentriyə gəlməkdədir. Təhlükəli odur ki, rəsmi Bakı özü də bu prosesə rəvac vermiş kimi görünür. Bundan da təhlükəli isə Azərbaycan uğrunda böyük güclərin informasiya, təbliğat savaşında hansısa məkrli çevrələrin ölkəmizi zorla tərəfə çevirmək söyləridir.

Ötən ilin sonlarından özünü göstərməyə başlayan və güclənən bu təəssürat yeni təqvim ilinin ilk günlərində də öz aktuallığını saxlamaqdadır. Bir şey gerçəkdir ki, Güney Qafqazın, bütövlükdə postsovet məkanının ən həlledici ölkələrindən biri və hətta birincisi kimi Azərbaycan uğrunda Rusiya və ABŞ-ın mübarizəsi keyfiyyətə yeni fazaya adlanmışdır.

Bunu ən azı, son 1-2 həftədə Azərbaycanla birbaşa bağlı ya-

şanmış iki olduqca mühüm hadisəyə əsasən söyləmək mümkündür. Söhbət dekabrın 21-də (bazar günü) ABŞ dövlət katibi Con Kerrinin Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə telefon danışığından və cəmi bir həftə sonra - dekabrın 28-də (yenə bazar günü) Rusiya baş nazirinin müavini, odioz antiqərbçi Dmitri Roqozinin müəmmalı Bakı səfərindən gedir.

Bir müddət gizli saxlanılan hər iki təmas barədə artıq bəzi

ekspert rəyləri səslənib. Burada yalnız onu qeyd etməklə kifayətlənək ki, Roqozinin ziyarəti ABŞ Konqresinin maliyyələşdirdiyi "Azadlıq" radiosunun Bakı ofisinin möhürlənməsi, əməkdaşlarının isə istintaqa cəlb edilməsi ərəfəsinə təsadüf edib.

Söz düşmüşkən, bir neçə gündən sonra Konqres öz işinə başlayacaq. Bu, respublikaçıların qələbəsi ilə bitən aralıq seçkilərdən sonra parlamentin ilk toplantısı olacaq. Yada salaq ki, indiki Konqres yaxın iki ildə respublikaçıların nəzarətində olacaq. Respublikaçılar isə məşhur senator Con Makkeyn təmsilində Rusiyaya, deməli, həm də onun dost-müttəfiqlərinə, Moskvağa loyalları qarşı sətir mövqeyi ilə seçilir. İstisna olunmur ki, parlament bu dəfə Vaşinqtondakı Makkeyn İnstitutunun direktoru Devid Krameyin rəsmi Bakıya təcili sanksiya tətbiq etmək çağırışını da ciddiyyə alınsın...



Məhz belə qəliz və ziddiyətli proseslərin fonunda Birləşmiş Ştatların Azərbaycandakı yeni səfiri Robert Sekuta Bakıya gəlməyə hazırlaşır. Vəziyyətin özəlliyi ondadır ki, ABŞ-Azərbaycan münasibətlərinin yeni səfirin gəli-

şinə təsadüf edən hazırkı durumu onun sələfi Riçard Morningstarrın geri çağırıldığı dövründən bir az da qəliz, bir az da soyuq xarakter daşıyır.

Bəzi məlumatlara görə, situasiyanın bu həddə çatmasında, yaxud qızıqdırılmasında Rusiya

və onun Azərbaycandakı "5-ci kolon"çularının, məxsusən də hakimiyyətdəki odioz rusiyayönlülərin ciddi xidməti var. Digər versiyaya görə isə rəsmi Bakını Amerikaya qarşı qəzəbli və qıcıqlı edən, paralel surətdə Rusiya ilə "həmdə" çevirən neftin kəskin ucuzlaşmasıdır.

Həmi bilir ki, bu ucuzlaşmada Vaşinqton əsas rol oynayır, hətta belə bir ssenari ilə ABŞ-ın avtoritar rejimlərdə dərs vermək, onların maddi dayaqlarını əsaslı şəkildə sarsıtmaq niyyəti güddüyü iddia olunur. Təsədüfi deyil ki, Ağ Ev bu ölkələrdə, o sırada Azərbaycanda təməl insan haqlarının durumuna diqqəti artırməsi müşahidə edilir.

AzadlıqRadiosunun Bakı ofisinin bağlanmasıdan sonra bu məsələ indi tək Obama hökuməti üçün deyil, artıq ABŞ Konqresi üçün də bir imic, sifəti qoruma məsələsi kimi görünür. Bu və digər amilləri nəzərə alsaq, ehtimal etmək olar ki, yeni səfir Bakıya Vaşinqtonun məxsusi mesajları, yaxud tapşırıqları ilə gələcək.

Son qənaəti möhkəmləndirən daha bir ştrix: ABŞ-ın Demokratıyaya Milli Dəstək Fondu Azərbaycandakı durumu müzakirəyə çıxarmaq üçün yanvarın 12-də xüsusi tədbir təyin edib. Məruzəçilər sırasında isə dövlət katibinin müavininin köməkçisi, Azərbaycan iqtidarına qarşı sətir mövqeyi ilə seçilən və bir neçə dəfə Bakıya buraxılmadığı haqda xəbərlər yayılan Tomas Melia da var...

P.S. Yazıdakı qeydlərə bağlı Birləşmiş Ştatların Bakıdakı səfirliyinin mövqeyini öyrənmək istədik. Lakin Yeni il tətili ilə əlaqədar diplomatik nümayəndəlikdən münasibət ala bilmədik.

□ Siyasət şöbəsi



Dünya bazarında neftin kəskin ucuzlaşması iqtisadiyyatı neft gəlirlərindən daha çox asılı olan ölkələrdə narahatlıq yaratmaqdadır. Belə ölkələrin hakimiyyətləri prosesin bu şəkildə inkişafından narahatlıq keçirdiklərini də bürüzə verməkdədir.

Ekspertlər hesab edir ki, narahatlıq müəyyən mənada əsaslıdır. Çünki neft faktoru bu cür hakimiyyətlər üçün həyati dərəcədə böyük əhəmiyyət daşıyır. Belə demək mümkündürsə, iqtidarların ayaq üstə qalmasında, davamlı olmasında bu amil həmişə həlledici olub.

Siyasi analitiklər onu da iddia edir ki, son vaxtlar ABŞ-ın Rusiya ilə münasibətlərinin gərginləşməsi fonunda dünya bazarında neftin ucuzlaşdırılması neft ölkələrindəki iqtidarların Qərb üçün əhəmiyyətini də azaldır. Həmin iqtidarların narahatlıq keçirməsi həm də bu səbəbdən dir. Bu mövqedə olan təhlilçilərin

fikirincə, Azərbaycan hakimiyyəti ilə ABŞ arasında son vaxtlar münasibətlərin gərginləşməsinin müşahidə olunması, əsasən də hakimiyyət təmsilçilərinin ABŞ-a qarşı kəskin mövqə sərğiləməsi də neftin ucuzlaşdırılması ilə bilavasitə bağlıdır.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, siyasi şərhçi Elxan Şahinoğlu isə Azərbaycan hakimiyyətinin təmsilçilərinin ABŞ-a qarşı sətir mövqə sərğiləməsinin ABŞ-ın dünya bazarında neftin qiymətini ucuzlaşdırması ilə bağlı olmadığını düşünür. E.Şahinoğlunun fikrincə, münasibətlərdə gərginliyə gətirib çıxaran bir sıra amillər var: "Azərbaycan

ABŞ-la münasibətlərin gərginləşməsində neftin ucuzlaşması dayanır?

Elxan Şahinoğlu: "Amerikanın Azərbaycanda səfirliyindən başqa heç nəyi qalmayıb..."

hakimiyyəti içərisində müəyyən qruplar və şəxslər Rusiya ilə münasibətləri strateji səviyyəyə çatdırmaq üçün ABŞ-ı hədəf götürüblər. Amma mən inanmıram ki, Azərbaycanın dövlət başçısı birdən-birə Amerika ilə münasibətləri soyutmaq və gərginləşdirmək kimi xətt yürütsün. Deməli, burada ABŞ-ın siyasətində də müəyyən məqamları axtarmaq lazımdır. Fikir verin, AzadlıqRadiosunun Azərbaycan bürosu qapandı, hansı məsələlər üzə çıxdı, Mirzə Xəzərin yazısında hansı məsələlər üzə çıxdı. Mənim özüm 15 ildən çox idi AzadlıqRadiosu ilə əməkdaşlıq edirdim. Redaksiyanın siyasəti balanslaşdırılmış siyasət idi, hətta hakimiyyət təmsilçiləri də radionun proqramlarına qatılırdılar. Amma 2006-cı ildən sonra siyasət sətirləşdi. Prezident və nazirlər daha çox tənqid olunmağa başladı. Bu da ABŞ-la münasibətlərdə anlaşılmaqlıq yaratdı. ABŞ rəsmiləri və diplomatları münasibətlərin belə vəziyyətə gəlib çıxmasında insan haqları və demokratiya məsələlərinin dayandığını deyirlər. Lakin nəzərə almaq lazımdır ki, səbəb kimi göstərdikləri bu iki məsələ əvvəllər də var idi. Odur ki, səbəbi başqa amillərdə və mə-

kanda axtarmaq lazımdır. Məsələn, Azərbaycanla ABŞ arasında hökumətlərarası iqtisadi komissiya var. Bu komissiya 2007-ci ildə Azərbaycan prezidentinin sərəncamı ilə yarandı. İki il öncə Vaşinqtonda bir toplantı olmuşdu. Azərbaycan tərəfdən komissiyanın həmsədri maliyyə naziri Samir Şerifovdur. Həmin toplantıda yüksək əməkdaşlıqdan, strateji tərəfdaşlıqdan danışılır. Amerikalı həmsədr, dövlət katibinin köməkçisi Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin siyasətini tərifləyən xeyli fikirlər söyləyir. İndi iki ildə nə baş verdi ki, bu siyasət köklü dəyişdi. Məncə, bunun əsasında o dayanır ki, rəsmi Bakı belə düşündü ki, Vaşinqtonda müəyyən dairələr Azərbaycanda hakimiyyəti dəyişmək, rəngli inqilabları Azərbaycanda da həyata keçirmək istəyirlər. Rəsmi Bakı bundan şübhələndi, ancaq Vaşinqtondan tutarlı cavablar, təzyib ala bilmədi. Əgər cavab almayıdı ki, Vaşinqton Azərbaycanda hakimiyyətin güc yolu ilə dəyişməsinə maraqlı deyil, bəlkə də vəziyyət bu qədər dramatik olmazdı".

Ekspert daha bir mühüm məqama diqqət yönəldir: "Barak Obama hakimiyyətdə oldu-

ğu 6 ildə Azərbaycan prezidentini bir neçə dəfə də olsun Vaşinqtona rəsmi səfərə dəvət etməyib. Münasibətlərin indiki vəziyyətə gəlib çıxmasında bu amil də öz təsirini göstərib. Heydər Əliyevin dövründə də ABŞ Azərbaycanda demokratiya və insan haqları məsələlərindən razı deyildi. Amma Heydər Əliyev dəfələrlə Vaşinqtona rəsmi səfərə dəvət olunmuşdu. Bu səfərlər imkan verirdi ki, iki ölkənin liderləri arasında təmas, dialoq olsun. Belə bir dialoq son 6 ildə ümumiyyətlə yoxdur. Bütün bu amillər münasibətlərin gərginləşməsinə xidmət edir. Ona görə də təşəbbüsü Vaşinqton ələ almalıdır, təkliflər olmalıdır ki, bu vəziyyətdən çıxış yolu necə olsun. Ya hökumətlərarası komissiya yenidən toplanmalıdır, ya Azərbaycan prezidenti ABŞ-a dəvət olunmalıdır, yəni nəse çıxış yolu tapılmalıdır".

E.Şahinoğlu hesab edir ki, hazırda ABŞ-ın Azərbaycanda hakimiyyət dəyişikliyi etməkdə olmasında inandırıcı deyil: "Vaşinqtonun belə bir fikri əvvəllər var idi. Amma indi anlayırlar ki, Azərbaycanda sosial gərginlik yoxdur, pis-yaxşı iqtisadi vəziyyət normaldır. Sosial gərginlik yoxdursa, iqtisadi vəziyyət pis



deyilsə, hamıya aydındır ki, hakimiyyəti dəyişmək elə də asan məsələ deyil. Bunu ABŞ-da da anlayırlar. Məsələnin bir tərəfi də var ki, Azərbaycan hakimiyyətinin içində bu məsələləri şifirtmək istəyənlər var. Guya ABŞ-ın hakimiyyəti dəyişmək üçün çox böyük planlar olub və planlar hələ də qalır. Nəticədə hakimiyyətin münasibətləri soyuyub, gərginləşib. ABŞ-ın artıq Azərbaycanda səfirliyindən başqa heç nəyi qalmayıb. Soros Fondu, Milli Demokratiya İnstitutu, Respublikaçılar İnstitutu, İREX, Sülh Korpusunun filiali qapandı. Sonuncu AzadlıqRadiosu idi ki, o da qapadıldı. Qalan bir neçə səfirlikdir ki, səfir də hələ gəlib Bakıya çıxmayıb. Belə vəziyyətdə münasibətləri yenidən hərkətə gətirmək çətin olacaq. Münasibətlərin istiləşməsi üçün Vaşinqtondan təşəbbüslər olmalıdır. Məsələn, Qarabağ probleminin ədalətli həlli məsələsinə ciddi şəkildə ön plana çəkərsələr, bu, münasibətlərin düzəlməsində stimül yarada bilər".

□ Etibar SEYİDAĞA

Azərbaycanlıların Tiflisdə Yeni il sərgüzəştləri



Tiflis küçələrində az qala hər 3 maşından biri Azərbaycan nömrəsidir

ridir), çeşidli kabablı, xaçapurili, açarullu, xinkalılı, meyvəli, şərabi, nataxtarılı - yeni hər dem-dəstgahlı masanın xərci 320 ləri oldu. Təxminən 140 manat. Yaxşı təəssüratla ayrıldıq...

Tiflisdə isə bunun tam əksini gördük. Şəhərdə o qədər çox turist var ki, restoranlara gedəndə gərək toqqanın altını möhkəm bərkidib gedəsən. Təəccüblənməyin, tam ciddiyyk. 2 gündə Tif-

Tiflis küçələri Azərbaycan və Ermənistan nömrə nişanlı avtomobillərlə doludur. Az qala hər 3 maşından biri Azərbaycan nömrəsidir. Ermənilər də çoxdur. Ortabab imkanlı olan ermənilər Gürcüstan paytaxtına axışır. Tiflis İrəvan zənginlərini də cəlb edir - başqa haraları var? Bir Moskvadır, orada da indi möhkəm qaracılıqdır - görünənlər deyir, böhran üzlərdən gülüşü, keçmişdəki

Paytaxtda gözdikcə gördüyümüz, gördüyümüz tanış-bilişin sayını itirdik. Hələ biz ayın 2-də getmişdik, bayram günləri lap qələbəlikmiş. Tətilin son gününü sərhəddə yaranacaq sıxlıqdan ehtiyat edənər yanvarın ikisindən Tiflisdən Bakıya doğru "tərpənib". Çox da düz elayıblar. Tətilin son günündə "Sınıq körpü"dəki kilometrərlə davam edən tıxac və insan selini görəndən sonra onlara haqq verməmək mümkün deyil. "Sərhəd heqayemiz" i o biri reportajda danışırıq.

Tiflisdən getmək kimi, Tiflise gəlməyin də bir neçə "yolu" var - uçaq, qatar, taksi, avtobus, şəxsi avtomobil... Burada da qərarı demək olar Yer üzünün bütün problemlərində olduğu kimi - vaxt və pul verir. Bakı-Tiflis uçağına gediş-dönüş bileti 180 manatdır. Təbii, siz bayramda onu tapa bilsəniz. Qatar bileti illərdir elə satışa çıxan gün bitir. Dekabrın 20-nə yaxın dəmir yol vağzalında kassaların qarşısına belə yaxınlaşmaq mümkün deyil. Dövlət Dəmir Yolu İdarəsindən öyrəndik ki, bu il də keçən illərdə olduğu kimi Bakı-Tiflis qatarına əlavə 2 vaqon qoşulub. Sərnişinlərin tələbatını ödəmək üçün pis çıxış yolu deyil. Təxminən 30 manata axşam Bakıda mindiyiniz qatardan səhər Tiflisdə enə bilərsiz. Qatara bilet tapmayanlar 20 manatla sərhədə qədər gələ, sərhədi piyada keçib taksini 10-15 manat ödəyib Tiflise çata bilərlər. Tiflise avtobusla gedənlər 10 manat kimi simvolik məbləğ ödəsələr də sərhədə saatlarla gözləməyi gözə almalıdırlar. Gürcüstanı gəzmək adı ilə öz avtomobilində evdən çıxanlar isə təcrübəsiz insanlardır - onlar ancaq "Sınıq körpü"nü qarış-qarış gəzəcəklər.

Bayram zamanı Tiflise Azərbaycanın az qala bütün turizm agentlikləri turist səfərləri təşkil edir. Görünür, yerli məmurlar Azərbaycanda turizmin inkişafına dövlət qayğısı dedikdə bu faktları nəzərdə tuturlar... Orta hesabla Tiflise Yeni il keçirməyə gedən 4 nəfərlik Azərbaycan ailəsi 4 gündə 1000-1200 manat xərcləyir. Kobud hesablasaq, 4 gündə Azərbaycan Gürcüstan iqtisadiyyatına 2-3 milyon yatırır. Turistlərin sayının hər il həndəsi silsilə ilə artdığını nəzərə alaraq demək olar ki, Gürcüstan hələ çiçəklənəcək - yazının əvvəlindəki bəzi insanların sözü olmasın, Azərbaycanın "şotuna".

□ Aygün MURADXANLI

Hadisə vəqə olur Tiflisdə. "Bu nə adətli saler-sınız bura? Yediğiniz yeməyin pulu heç 200 ləri eləmə, 3 ofisiyanın hərəsinin civinə 100 ləri basıfımız. Qardaş, bu gürcüləri niyə pis öyrədersiniz? Siz gedersiniz, sonra biz pul verməyəndə bizə yaxşı qulluq eləmiyəjəhlər..." Cavab da maraqlıdır: "Pulum var, verirəm. İldə 1 dəfə bayramdı, qoy onlar da kef eləsinlər bizim "şotumuza"..."

Tiflisin prestijli restoranlarından birində olarkən qonşu masadakı yerli azərbaycanlı ilə Bakıdan gəlmiş qonağın bu koloritli dialoqu Kür sahilindəki bu şəhərin sadəliyi ilə Xəzər sahilindəki paytaxtın yersiz yekəxanalığına ən gözəl örnək olmaqla yanaşı bir gerçəyi üzə çıxarı: Azərbaycanlıdan gedənlər Tiflisi "Bakının gününə" qoyurlar.

Qonşu Gürcüstanda yeni il keçirmək son illər az qala dəb olub. Nyu-Yorka, Parisə, Vyana, Roma... pulu çatmayanlar, Bakının, Azərbaycanın bahalı olduğu qədər keyfiyyətsiz xidmətdən əsəbiləşmək istəməyənlər üçün elə ən yaxşısı da Gürcüstandır. Qış qış, xidməti xidmət, xərci də ki... Azərbaycana baxanda xeyli az. Tiflisin, Gürcüstanın çəkiciliyi həm də ondadır ki, orada hər cibə uyğun hər keyfiyyətdə dincəlmək mümkündür. Məsələn, Yeni il necə deyirlər, əsl qışda - qar havasında, qış turizminin bütün özəlliklərini daşıyan məkənlərdə keçirmək istəyənlər Qudauriyə, Bakurianiyə gedir. Oralar gürcü aristokratiyasının, sənət adamlarının da sevimli məkənləridir. Sovet və yeni gürcü kinematografiyasının ulduzları, gürcü ədəbiyyatının, musiqisinin tanınmışları qışda əsasən vətənlərində dincəliirlər. Tannı Qafqaz dağlarından nə əsirgəyib ki...?

Orta və ortabab büdcəyə imkanı çatanlar üçün ən əlverişlisi paytaxt Tiflisdür. Tiflisdə 2-3 nəfərlik hotel odalarının qiyməti 40 dollardan başlayır. Hətta daha ucuzunu da tapmaq mümkündür... Belə "gecəqondular" gənclər üçün daha əlverişlidir -

Şəhəri gəzdikcə belə təəssürat yaranır ki, Bakıda ancaq yaşlılar və körpələr qalıb - qalan hamı buradadır

onsuz da bütün günləri çöldə-bayırda keçir. Gündüz çantını, şəhərə yaxın şərəbdən məst olan kəlləni atmaq, səhər də yuyunub yenidən Tiflisdən zövq almağa çıxmaq üçün belə ucuzvari yerlər sərfəlidir.

Daha keyfiyyətli xidmət axtaranlar üçün də seçim bolluğudur. Tiflisin mərkəzindəki Ablavar adlanan məhəllədəki kiçik otellərin qiyməti 2 nəfər üçün 50-60 dollardan başlayır. Təbii, dünya turizminin yaxşı ənənələrinə uyğun olaraq səhər yeməyi də bu qiymətin içərisindədir. 3-4 nəfərlik otaqları götürənlər üçün isə xərc bir az da ucuzlaşır. Paytaxtın mərkəzi prospekti Rustaveli, eləcə də ona bitişik əsas yollarda dünya hotel brendlərini görmək mümkündür. "Mariott" hoteldə Tiflisdə 2 nəfərlik otağın bir günlük kirayəsi 230 dollardır. Digər brend hotellərdə də qiymətlər 200-350 dollar arası dəyişir.

Bizim qonaq qaldığımız Mtsxeta Gürcüstanın qədim paytaxtıdır. Tiflisin cəmi 10 kilometrliyindədir - avtomobilə cəmi 15 dəqiqə. Görəsən, qədim gürcülər hansı səbəbdən paytaxtı o gözəl sağ sahilə sol sahilə ke-

ləri gəzəndə ətrafdan təndir çöreyinin qoxusu, restoranlardan canlı musiqi səsi gəlir.

Mtsxetaya əsasən Gürcüstanı yaxşı tanıyanlar gəlir. Tiflisdən "doymayanlar" hələlik buraları kəşf eləməyib. Köhnə paytaxt Tiflisin səs-küyündən uzaqlaşmaq istəyənlər üçün sözün əsl mənasında idealdır.

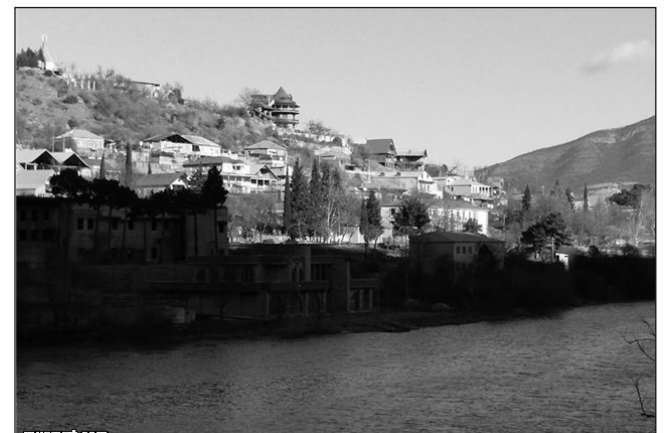
Burada qonaq olduğumuz restoran qədim çaxır anbarının üstündə tikilmişdi. Birinci qat - yeni zirzəminin üstü muzey-sərgidir. Burada gürcülər öz qədim şərəbçilik ənənələrinə aid ekspozisiya qurub. Geyimlər, çəlləklər, gürcü şərəbinin olmasa-olmaz milli ornamentli buyuzlar - hər əşya gürcü tarixindən danışır... Könlü istəyən uzun dəstəli taxta şərəbsüzəni balaca oyuqlarla dış dünyaya bağlanan şərəb anbarına salıb buyuza şərəb süzə də bilər. Bu balaca oyuqların üzəri şüşə ilə örtülüb. Bunun üçün para alınmır. Şərəb həvəskarı əcnəbi turistlər üçün bu əsl ekzotikadır. İstəyən gürcü paltarları geyinib məxsusi olaraq düzəldilən divanda səfərdən bir xətirə şəkli də çəkdiyə bilər. Bunun üçün də ödənişə ehtiyac

Bayramda Azərbaycan Gürcüstan iqtisadiyyatına 2-3 milyon manat yatırır...

çirmək qərarına gəlib? Hər halda, bir səbəbləri olmalıdır. Qədim paytaxt çay kənarında, dağların arasında gözəl bir mövqedədir. Əsl qafa dincəlmək yeridir. Çox sakit, təbiətinə dalası, qışın oğlan çağında belə füsunkar, yaşillığı əskik olmayan, hər iki addımdan gürcü mətbəxinin naz-nemətini təqdim edən kafe-restoranlarla zəngin, üzü dağlara, Kürə baxan sayısız butik hotelli Mtsxeta... Zəngin gürcülərin bağ evləri də bu səmtdədir. Kürün sahilində xeyli yeni villalar görünür. Saat 6-dan sonra küçə-

yoxdur. Gürcülər mədəniyyətin təbliğinə yönələn belə məsələlərdən 2-3 manat umacaq qədər xırdaçı deyillər. Gürcü qüruru belə qəpikçiliyə "yaxşı baxmır".

Restorandakı xidmət də nümunəvi idi. Üstdəki 2 mərtəbə çox gözəl dizayn edilmiş. Təndir, maqçal salondadır. Divarlar başdan-başa gürcü rəssamların əsərləri ilə bəzədilib. Səliqə-sahman, keyfiyyətli yemək, öz işini bilən personal, canlı musiqi. 7 nəfərlik suluqunili (əşitməyənlərə deyim, bu, ünlü gürcü pendir-





Bağlanacaq bankların adı açıqlandı

Mərkəzi Bank nizamnamə kapitalı tələbini yerinə yetirməyən banklarla bağlı son qərar verməyə hazırlaşır

Ölkədə fəaliyyət göstərən bankların bağlanacağı barədə xəbərlər yenidən aktuallaşıb. Bu dəfə Milli Məclisin İqtisadi siyasət komitəsinin üzvü Vahid Əhmədov açıqlama verərək bildirib ki, söhbət 6-ya yaxın bankdan gedir. “Mənə verilən məlumata görə, 2014-cü ilin dekabr ayının 30-da 6-ya yaxın bank məcmu kapitalını 50 milyon manata çatdırıb bilməmişdi. Bugünkü vəziyyətin necə olduğunu deyə bilmərəm. Çox güman ki, həmin banklar ya bağlanacaq, ya da başqa banklarla birləşdiriləcək. Amma həmin banklarla bağlı son qərar hələ verilməyib” deyərək, V.Əhmədov modern.az saytına bildirib.

O qeyd edib ki, 2014-cü il yanvarın 1-dən etibarən qüvvəyə minməsi nəzərdə tutulan qanunun tətbiqi o zaman Mərkəzi Bankın qərarı ilə təxirə salınıb, sonradan bu, 2015-ci il yanvar ayının 1-i olaraq müəyyənləşdirilib.

Modern.az-ın əldə etdiyi rəsmi məlumata görə, bağlanacaq banklar bunlar ola bilər:

- “EuroBank” - məcmu kapitalı 7,5 milyon manat
- “Naxçıvan Bank” - məcmu kapitalı 42 milyon manat
- “Bank Avrasiya” - məcmu kapitalı 22 milyon manat
- “Azərbaycan Kredit Bankı” - məcmu kapitalı 5,8 milyon manat

Siyahıda adı olan “Atra Bank”ın isə məcmu kapitalının 50 milyon manata yaxınlaşdığı bildirilir.

“Azər-Türk Bank”ın məcmu kapitalı 50 milyon manatdır.

Qeyd edək ki, ötən il Mərkəzi Bankın rəhbəri Elman Rüstəmov bildirmişdi ki, ölkədə 5-6 bankın AMB-nin kapitalı olan tələbini yerinə yetirməyəcəyi proqnozu var. Ekspertlərin sözlərinə görə, bankların məcmu kapitalının 50 milyon manata qaldırılması bəzi bankların kapitalının formalaşdırılması ilə bağlı öhdəlikləri yerinə yetirməsinə gətirib çıxarıb. Ekspertlərin fik-

rincə, bank sektorunda təmərküzləşmə prosesləri davam etməlidir, islahatlar getməlidir.

Ekspertlər vurğulayırlar ki, məcmu kapitalı tələb olunan həddə çatdırıb bilməyəcək bankları ciddi təhlükə gözləyir. Əlli milyonluq həddi keçə bilməyən banklar isə ya başqa bankla birləşməlidir, ya bazarı tamam tərk etməlidir, ya da bank olmayan kredit təşkilatına çevrilməlidir. Kredit təşkilatına çevrildikdə də əmanətlərin qaytarılması məsələsi gündəmə gəlir. Azərbaycan qanunvericiliyinə görə, bank olmayan kredit təşkilatı əmanət qəbul edə bilməz. Onun elə bir səlahiyyəti yoxdur. Banklar bank olmayan kredit təşkilatına çevrildikdə əmanət məsələsini həll etməlidir. Əks halda, Mərkəzi Bank ona razılıq verməyəcək və bank bazarı tərk etməli olacaq.

İqtisadçı ekspert Samir

Əliyev musavat.com-a açıqlamasında bildirib ki, Mərkəzi Bankın məcmu kapitalla bağlı tələbinə əməl edə bilməyən bankların sayı 5-10 arası ola bilər: “Biz ötən ildən bu barədə proqnozlarımızı açıqlamışıdıq. Proseslər onu göstərdi ki, hətta bağlanmaq ehtimalı yüksək olan bəzi banklar da bu problemdən çıxıb bildi. Özlərinə bir səhmdar tapdılar və problemi həll etdilər. İndi görünür ki, tələbi yerinə yetirə bilməyən 5-6 bank var. İki bank xarici bankın filialıdır, söhbət Pakistan Milli Bankından və İran Milli Bankından gedir. Onların məcmu kapitalı artırmaqla bağlı problemləri var idi. Bu, təbii ki, dövlət səviyyəsində həll olunan məsələ olduğundan, onların bağlanması daha çox dövlətlərə razılışmanın nəticələrinə əsasən müəyyən olunacaq. Burada artıq məcmu kapitalı o

qədər də ciddi rol oynamayacaq. Qalan banklar təbii ki, əgər bu vaxta qədər bu tələbi ödəyə bilməyibsə, onlar artıq bazarı tərk etməlidirlər. Ya bank olmayan kredit təşkilatına çevrilməlidirlər, ya da ki ümumiyyətlə tamamilə maliyyə bazarını tərk etməlidirlər. Yəni artıq Mərkəzi Bank öz qoyduğu qaydanı yerinə yetirə, həmin banklardan lisenziya alınmalıdır, onlar bank fəaliyyətini faktiki olaraq dayandırmalıdır”.

S.Əliyev qeyd edir ki, baş verənlərin bazara ciddi təsiri olmayacaq: “Bazara ciddi təsiri gözləmirəm. Çünki bağlanacaq banklar o banklardır ki, onların bazarda payı çox küzürdür. Hətta Mərkəzi Bank bağlanmaq potensialı yüksək olan banklara artıq ötən ildən əmanət qəbul etməmək barədə göstəriş vermişdi, məhdudiyət tətbiq etmişdilər. Nəzərə

alsaq ki, əmanətlərin bir hissəsi sığortalanıb, ona görə bankların təmsalında bazarda elə ciddi bir çaxnaşma gözlənilmir. Yeni ola bilər ki, müəyyən təbəqə əmanətləri geri ala bilməsin, yaxud problem olsun. Bu bankların bağlanması bazara neqativ təsir göstərəcəyinə də inanmıram”.

Qeyd edək ki, əksər ekspertlər müştərilərin narahat olmamasını tövsiyə edir. Bildirilir ki, banklarda olan əmanətlər sığortalanıbsa, qaytarılacaq. Ancaq sığortalanan əmanətin məbləğinin 30 min manatdan çox olması tələb edilir. Otuz min manatdan çox olan hissə isə qaytarılmayacaq. Sığortalanan əmanətlərin taleyi isə bankın vəziyyətindən asılı olacaq, bankın maliyyə vəziyyəti pis deyilsə, ehtimal varsa ki, əmanətlər qaytarıla bilsin. Vəziyyət pisdirsə, əmanətlərin qaytarılması sual altına düşür. Ancaq bildirilir ki, bağlanacaq banklardakı əmanətlərin həcmi elə də böyük deyil.

Həmçinin ekspertlər düşüncülər ki, zərərdən minimum çıxmaq üçün Mərkəzi Bank proseslərə nəzarəti öz əlinə alacaq. Yeni bankların ümumi aktivlərinə nəzarət edəcək, real sektordakı kreditlərin yığılması Mərkəzi Bank tərəfindən icra olunacaq.

□ **Röya RƏFİYEVA**

Nikah üçün arayış, yoxsa yeni rüşvət tələsi?

Azad İsayadə: “Müayinədən və nəticədən asılı olmayaraq dövlət ailə qurmağa qadağa qoymur”

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin 17 dekabr tarixli fərmanına əsasən, nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin icbari tibbi müayinədən keçmələri ilə bağlı tələb 2015-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minib. Artıq Azərbaycanda nikah bağlamaq istəyən şəxslər müvafiq icra hakimiyyəti orqanına ərizə ilə yanaşı, tibbi müayinədən keçilməsini təsdiqləyən arayış təqdim etməlidirlər.

Ailə Məcəlləsinə edilən dəyişikliklərə əsasən, nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin tibbi müayinəsi, habelə həmin şəxslərə tibbi-genetik, tibbi-psixoloji və ailənin planlaşdırılması məsələləri üzrə məsləhət verilməsi onların müraciəti ilə yaşayış yeri üzrə dövlət və ya bələdiyyə tibb müəssisələrində pulsuz həyata keçiriləcək. Yalnız bu müayinələrdən sonra onlara arayış təqdim ediləcək. Həmin arayış vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyatı orqanlarına təqdim edilir. Nikaha daxil olmaq istəyən

şəxslərin tibbi müayinədən keçmə qaydası və nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin tibbi müayinədən keçdiklərini təsdiq edən arayışın forması müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təsdiq edilir. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının vəzifəli şəxsləri nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərdən onların tibbi müayinəsinin nəticələrini tələb edə bilməz. Onu da qeyd edək ki, MDB məkanında ilk dəfədir ki, Azərbaycanda evlənmək istəyənlər üçün tibbi müayinənin vacibliyi həyata keçirilir.

Maraqlıdır, bu tələb ailə qurmaq istəyən gənclərdə hansısa qorxu yarada bilərmi? Yaxud da bunu yeni rüşvət tələsi adlandırmaq bilərəkmiz?

Psixoloq Azad İsayadə tibbi müayinənin ailə qurmaq istəyən gənclərdə müəyyən psixoloji gərginlik yarada biləcəyini dedi: “Uşaqlıqda, gənclikdə xəstəlik keçirib ailə qurmaq istəyən gənc psixoloji cəhətdən hansısa narahatlıq keçirə bilər. İnsan adı bir müayinəyə gedəndə istərsə, bəzən nəsə problem olar. Yeni evlilikdən qabaq keçirilən müayinə böyük bir problem yaratmamalıdır. Müayinədən və nəticədən asılı olmayaraq, dövlət ailə qurmağa qadağa qoymur. Sadəcə olaraq, şərt qoyur ki, hər iki tərəf əvvəlcədən bilməlidir ki, kiminlə ailə

qurur. İndi bəzi xəstəliklər var ki, o genetikdir. Bəzən də cütlük o baxımdan bir-birinə problem yarada bilər. Buna görə ailə qurmaq istəyən hər iki gəncin problemlərini əvvəlcədən bilməsi yaxşıdır. Ailə quranda hər iki tərəf bilməlidir ki, onları nə gözləyir və hansı problemlərlə rastlaşacaqlar. Ona görə də mən hesab etmirəm ki, bu böyük bir problemdir. Bu müayinənin yeni rüşvət tələsi olub olmasına gəlincə isə bacaran hər yerdən pul çıxardır. Bu olmasaydı başqa cür edə bilərdilər. Evlənmədən əvvəl tibbi müayinədən keçmək qərarı ailə quranların sayında azaltma yaratsa belə, bu o qədər balaca bir rəqəm olacaq ki, hiss etməyəcəyik. Evlənmək istəyənlərin sayının azalmasında maddi, sosial



vəziyyətin ağırlığı, evinin olmaması amilləri daha çox rol oynayır neinki onun sağlamlığı. Yeni tibb müayinəsi gənclərin ailə qurmasına elə də maneçilik törətməyəcək”.

Maraqlıdır ki, gənclər bu haqda nə düşünür? Bir neçə gənc arasında sorğu keçirib onların da fikrini öyrəndik.

Günay Quliyeva tibbi müayinənin vacib olduğunu bildirdi: “Mən bu tələbi çox bəyəndim. Düzgün qərardır. Ailə qurduğumuz insanın hansı xəstəliklərin daşıyıcısı olduğunu bilməliyik. Düşünürəm ki, bu tələb boşanmaları da azaltmış olacaq”.

Fərid Əliyev isə bunun rüşvət tələsi olduğunu bildirdi: “Hər hansısa xəstəliyi olan insan gedib pul verəcək, o da nəticələri yaxşı yazacaq. Bu, yeni pul tələsindən başqa

bir şey deyil”.

Elgün Ağayev isə ailə qurmağa hazırlaşdığını və tibbi müayinədən keçəcəklərini dedi: “Tibbi müayinədən keçmək qərarı yaxşıdır. Amma bu heç nəyi dəyişməyəcək. Yəni ki, ailə qurduğunuz insanı seçmişsən, onun xəstəliyi nə olur-olsun ailə quracaqsan. Xəstəliyinə görə kimisə atmaq olmaz. Heç kim bu müayinədən keçməyəcək. Pulunu verib arayışını alacaq”.

Qeyd edək ki, ailə qurmaq istəyən gənclər nikahı bağlayan rəsmi şəxsə rüşvət verib tibbi arayış olmadan nikahlarını bağlatdırsalar, həm nikahı bağlayan şəxs, həm də tibbi müayinədən imtina edən şəxs qanunvericiliklə məsuliyyətə cəlb olunacaq.

□ **Günel MANAFILI**



MÜSAVAT

Son səhifə

N 2 (6030) 7 yanvar 2015



Qızının qəbrinə 12 ildir işıq çəkdirib

Türkiyənin Antalya şəhərində 2003-cü ildə dünyasını dəyişən Berna Şallı adlı qızın qəbrinin üstündə 12 ildir ki, fasiləsiz işıq yanır. Xüsusən gecələr işıqlı məzarı görünər təəccübünü gizlədə bilmir. Qəbrinin işıqlandırılması isə onun anası Ayşe Şallı edib. Anası bildirir ki, sağlığında qızı qaranlıqda yatmaqdan qorxmuş: "Məzarında rahat yatması üçün qəbrini aydınlatmaq istədim. Əvvəl yanıb-sönən işıqlar taxmışdıq. Amma işıq hərəkətli olduğu üçün yoldan keçənlər qorxub. Bundan sonra normal lampa taxdırdıq. Ananın evi qəbiristanlığa yaxındır. Onun evindən çəkilən naqillər sayəsində qəbri işıqlandırdıq".

Qızına yaxın olmaq üçün illərdir yaşadığı evindən köçüb qəbiristanlığın yaxınlığında ev alan A.Şallı deyib ki, "Mən öləne qədər o işıq yanacaq. Çünki o işığın mənim üçün fərqli bir mənası var. 12 il oldu, amma mən onun öldüyünə hələ də inanmıram. Ondan ötrü çox danırıram. Məhz ona yaxın ola bilmək üçün qəbiristanlığın yaxınlığında özümə ev aldım".

Bernanın adına qurulan internet saytı da var. Doğumundan ölümünə qədər həyatının əks olunduğu internet saytında gənc qızı ölümə aparan əməliyyata da yer verilib. Gənc qızın şəkillərinin və özəl əşyalarının nümayiş olunduğu internet saytında onun xatirə dəftəri də yer alır.

Bu məktəbdə hər tənəffüs zamanı rəqs edirlər

Türkiyənin Mardin şəhərindəki Artıqlı bölgəsindəki bir orta məktəbdə ilginç hadisələr baş verir. Şagirdlər hər tənəffüs 5 dildə mahnıların müşayiəti ilə müəllimlərlə rəqs edirlər. Buna səbəb isə sözügedən bölgədə şagirdlər üçün hər hansı əyləncənin olmamasıdır. Kürd, ərəb, ispan, türk və ingilis dilində mahnılar çaldıraraq rəqs edən şagirdlər zaman-zaman klassik musiqi sədaları altında da dərsə girirlər. Müdiriyyət isə deyir ki, bu, şagirdlərin məktəbə bağlılığını, dərslərə motivasiyasını artırmaq və onları pis



vərdislərdən uzaqlaşdırmaq məqsədi daşıyır. Şagird və müəllimlərlə yana-

şı, zaman-zaman valideynlər də rəqslərə qoşulurlar.

Aldığı taburetka sındı, firmadan 350 min dollar tələb edir

Yaponiyada bir restoran sahibi iri mebel firması olan İKEA-nı məhkəməyə verib. İddiyə görə səbəb firmadan alınan taburetkanın sınıması olub. Son nəticədə isə həmin taburetka oturan Osak şəhər sakininin barmağı sınıb. Restoran mebel firmasından 350 min dollar maddi təminat tələb edib. 43 yaşlı restoran sahibi deyib ki, sözügedən firmadan 24 ədəd, hündürlüyü vint vasitəsilə tənzimlənən bar taburetka alıb. Almandan bir neçə gün sonra yaponiyalı bu stulları yoxlamaq istəyəndə isə məlum olub ki, oturan kimi taburetka qəfildən 10 santimetr aşağı düşür. Restoran sahibi müvazinətini itirərək qəfil yerə yıxılıb və sağ əlinin böyük barmağını yaralayıb. Restoran sahibi hazırda həmin barmağını tərpedə bilmir. Firma isə iddia edir ki, taburetkanın üstündə 100 kilodan ağır adamlar otura bilməz və restoran sahibi ağır adam olub. Amma fakt restoran sahibinin cəmi 98 kilo çəkisinin olmasıdır.



Uşaqlar bunu analarının diqqətini çəkmək üçün edir

Türkiyəli uşaq psixoloqları müəyyən edib ki, 3-11 yaş uşaqların valideynlərinin sözü qulaq asması, onları incitməsi daha çox onların diqqət çəkmək cəhdi ilə bağlıdır. Xüsusən anaların iş qadını olduğu bu zamanda uşaqlar onlardan "oğurlanan" vaxta görə mübarizə aparırlar. Psixoloqlar müəyyən edib ki, uşaqlar bu cür asi davranışları ilə analarının onlar barədə daha çox düşüncəsinə nail olmaq istəyir. Araşdırma rəhbərlik edən psixoloq Nadir Özdilek açıqlayıb ki, analar məhz uşaqlarının əcaib hərəkətlərindən sonra sanki silkələnir: "Analar məhz bu zaman uşaqlarına az vaxt ayırdıqlarının fərqinə varır və onların tərbiyəsinə, davranışına xüsusi diqqət ayırır. Amma uşaq bunu daim təkrarlayırsa, onu psixoloq yanına aparmaq lazımdır".



QOÇ - Əvvəlki günlərdən fərqli olaraq bu ərəfədə rahatlıq əldə edəcəksiniz. Hər hansı konfliktlə üzləşmə ehtimalınız da yoxdur. Sağlamlıqla bağlı sıxıntıların kifayət qədər səngiyəcək.



BUĞA - Perspektivlərinizi reallaşdırmaqda tənəbbəlik edirsiniz, sizə lazım olan bütün gedişləri bildiyiniz halda fəaliyyət göstərmirsiniz. Sonra başqalarında günah görmək üçün münasib addım atın.



ƏKİZLƏR - İxtiyarınıza elə bir gün verilib ki, yalnız öz gücünüze güvənməlisiniz. Kənar müdaxilə və məsləhətlər önəmli deyil. Günün ikinci yarısını bütünlüklə sevgiyə həsr edin.



XƏRÇƏNG - Müntəzəm surətdə təmasda olduğunuz adamların obyektiv rəyləri ilə he-sablaşmağa çalışın. Məsləhət almaq ayıb iş deyil. Onu da nəzərə alın ki, bu təqvim qazanc üçün çox səmərəlidir.



ŞİR - Ay bürcünüzdə olduğundan yersiz risk etməyin. Əgər haqlısınızsa, bunu gec-tez hamı biləcək. Saat 17-dən sonra şəxsi işlərinizdə böyük dönüş gözlənilir. Təşəbbüskar özünüz olun.



QIZ - Çoxdan bəri donub qalmış planlarınızı dirçəltmək üçün bəzi şəxslərə müraciət etməyiniz böyük səmərə verə bilər. Saat 14-dən sonra şəxsi büdcənizi artırmağa şanslı olacaqsınız.



TƏRƏZİ - Yeni ideyalarınızı reallaşdırmağı bacarsanız, uğurlarınız daha da yaxınlaşacaq. Yeganə narahatçılığınız şəhətlə bağlı ola bilər. Günün ikinci yarısını sövdələşmələrə həsr edin.



ƏQRƏB - Maraqlı görüşlər yolunuzu gözələyir. Güman ki, sizi böhranlı vəziyyətdən çıxara bilən insanlarla qarşılaşacaqsınız. Amma belə məqamlarda təklini olun ki, sonda gülə biləsiniz.



OXATAN - Səhər saatlarında qeyri-ciddi adamların xoşagəlməz rəftarı ilə üzləşə bilərsiniz. Çalışın ki, belə amillər ovqatınızı korlamasın. Nəhardan sonra işləriniz qaydasında gedəcək.



OĞLAQ - İşgüzar və riskli sövdələşmələrdə iştirakınızı təxirə salmağa çalışın. Çünki ixtiyarınızda olan bu tarix deyilən məsələlər üçün önəmli deyil. Amma səfər və səyahətlər üçün uğurlu vaxtdır.



SUTÖKƏN - Günün ümumi mənzərəsi gərgin olsa da, bunun qarşısını ala bilərsiniz. İlk növbədə səbr nümayiş etdirin və imkan daxilində müqəddəs ziyarətgahlarımızdan birinə üz tutun.



BALIQLAR - Əsas diqqətinizi fəaliyyət istiqamətinə yönəldin. Qarşılıqlı münasibətlərdə, alış-veriş məsələlərində isə hansısa müvəffəqiyyət gözlənilir. Axşam bütün risklərdən uzaq olun.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Metroda yer vermədi, qulağını dişləyib qopardılar

Çinin cənubundakı Guanzhou şəhərində tayı-bərabəri olmayan bir dava yaşanıb. Səhər saatlarında yaşlı bir kişi ilə 28 yaşlı kişi müəllim metroda yer davası ucbatından bir-birini qanına qəltan edib. Davanın sonunda cavan müəllimin üst-başı qan içində olub. Bundan başqa, yaşlı kişi onun bir qulağını da dişləyərək qopardı. Maraqlıdır ki, izləyənlər bu davanın cavan müəllimin xeyrinə bitəcəyini düşüncələr də, təxminləri yanlış olub. Hər iki şəxs polisə aparılıb. Məlum olub ki, yaşlı kişi ona basabas metroda yer verməyən cavanı təhqir edəndən sonra onların arasında qanlı dava başlandı.



Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYYAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəllimlərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SƏBİROĞLU

Lisənziya N: B 114
SAYI: 5.400